

Indholdsfortegnelse for bilag

2.1 Temadrøftelse om sundhedsreformen og de kommende sundhedsråd v. Per Okkels.....	2
Bilag 1: Status på sundhedsreformen og efterårets milepæle.....	2
2.3 Godkendelse af det fælleskommunale sundhedssekretariats regnskab og årsrapport for 2024 samt budget for 2026.....	5
Bilag 1: Sundhedssekretariatet regnskab 2024, godkendt budget 2025 og budgetforslag 2026.....	5
Bilag 2: Årsrapport Fælleskommunalt Sundhedssekretariat 2024.....	7
2.4 Godkendelse af det fælleskommunale klimasekretariats regnskab og årsrapport for 2024 samt budget for 2026.....	14
Bilag 1: Klimasekretariatet regnskab 2024, godkendt budget 2025 og budgetforslag 2026...14	
Bilag 2: Årsrapport Fælleskommunalt Klimasekretariat 2024.....	16
2.5 Godkendelse af det fælleskommunale socialsekretariats regnskab og årsrapport.....	22
Bilag 1: Socialsekretariatet regnskab 2024, godkendt budget 2025 og budgetforslag 2026 (1).....	22
Bilag 2: Socialsekretariatet Årsrapport 2024.....	24
2.6 Fordeling af lærepladser på SOSU-uddannelserne i Syddanmark for 2026.....	29
Bilag 1: Fordeling af lærepladser på SOSU-uddannelserne 2026 - Region Syddanmark.....	29
2.7 Godkendelse af anbefalinger til nyt KKR Syddanmark.....	31
Bilag 1: Anbefalinger til nyt KKR Syddanmark	31
2.9 Orientering om Socialtilsyn Syds årsrapport 2024 og finansiering 2026.....	33
Bilag 1: Socialtilsyn Syd Årsrapport 2024.....	33
Bilag 2: Notat finansiering af Socialtilsyn Syd 2026.....	94

2.1

**Temadrøftelse om sundhedsreformen og de kommende
sundhedsråd v. Per Okkels**

Status på sundhedsreformen og efterårets milepæle

Implementeringen af sundhedsreformen fortsætter i flere spor. Efteråret 2025 byder på en række centrale initiativer, som får betydning for både den nationale rammesætning og den lokale forberedelse. Nedenfor gives en status på lovgivningsarbejdet, implementeringspartnerskabet samt øvrige centrale udviklingsspor.

Lokalt indledes der i flere kommuner og regioner dialog med henblik på at forberede de kommende bodelingsaftaler samt afklare mulighederne for fortsat kommunal opgavevaretagelse. Dialogen skal sikre et solidt grundlag for de endelige aftaler og en smidig overgang til den nye sundhedsstruktur – herunder de konkrete opgaver, der flytter.

Lovgivningsspor

Lovpakke 1, der blandt andet indeholder rammerne for den nye overordnede forvaltningsstruktur samt overgangen til den nye struktur, er vedtaget af Folketinget. Lovpakke 2 har i løbet af sommeren været i høring og forventes fremsat i Folketinget i løbet af efteråret. Pakken omfatter:

- Lovforslag om opgaveflyt med de konkrete bestemmelser for overdragelsen af opgaver fra kommuner til regioner, herunder de fire opgaver der ifølge reformen skal overføres.
- Økonomiske bestemmelser relateret til opgaveoverdragelsen og den forvaltningsstruktur, der blev fastlagt i Lovpakke 1.
- Lovforslag om etablering af Digital Sundhed Danmark, som skal sikre fælles digital infrastruktur.
- Lovforslag om ny organisering af almen praksis, herunder rammerne for en ny aftalemodel og honorarstruktur for de alment praktiserende læger.

Implementeringsaktiviteter

Til at følge reformen er der nedsat et implementeringspartnerskab med deltagelse af KL, Danske Regioner, fem kommuner, regionerne, Sundhedsstyrelsen og Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Partnerskabet understøtter implementeringen lokalt gennem en række konkrete initiativer:

- I begyndelsen af efteråret udgives en skabelon for bodelingsaftaler og en beskrivelse af det lovgivningsmæssige grundlag for opgaveoverdragelsen.
- Senere følger understøttende materiale vedrørende modeller og vilkår for kommunal opgavevaretagelse for overgangsperioden frem til 2028.
- KL og Danske Regioner samarbejder om udarbejdelse af materiale og tilrettelæggelse af uddannelsesaktiviteter målrettet de nye sundhedsrådsmedlemmer, herunder en pjece om sundhedsråd.

Dato: 22. august 2025

Sags ID: SAG-2025-03188
Dok. ID: 3609207

E-mail: MLAL@kl.dk
Direkte: 3370 3104

Middelfart Kommune
Nytorv 9
5500 Middelfart

www.kl.dk/kkr-syddanmark
Side 1 af 2

Øvrige udviklingsspor

Parallelt pågår en række centrale indsatser, hvor KL og kommunale repræsentanter deltager aktivt. Dette indebærer bl.a.:

- Udarbejdelsen af en national sundhedsplan.
- Udvikling af pakkeforløb for mennesker med kronisk sygdom.
- Udarbejdelse af en national opgavebeskrivelse for almenmedicinske tilbud.

Derudover pågår drøftelser om, hvordan den konkrete model for kommunal opgaveløsning kan tilrettelægges i de tilfælde, hvor kommunerne fortsat varetager opgaver, der med reformen overgår til regionerne.

KL er i den forbindelse, sammen med Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Danske Regioner, i dialog med Kammeradvokaten med henblik på at afklare den juridiske ramme for en aftalebaseret driftsmodel. En afklaring forventes i løbet af efteråret.

Dato: 22. august 2025

Sags ID: SAG-2025-03188

Dok. ID: 3609207

E-mail: MLAL@kl.dk

Direkte: 3370 3104

Middelfart Kommune

Nytorv 9

5500 Middelfart

www.kl.dk/kkr-syddanmark

Side 2 af 2

2.3

**Godkendelse af det fælleskommunale
sundhedssekretariats regnskab og årsrapport for 2024
samt budget for 2026**

Sundhedssekretariatet - Regnskab 2024, forventet regnskab 2025 og budget for 2026						
	Budget 2024 Godkendt	Regnskab 2024	Budget 2025 Godkendt	Forventet regnskab 2025	Budget 2026 Forslag	Forventet regnskab 2026
Løn mm.	1.500.000	1.598.780	1.600.000	1.125.000	1.000.000	1.000.000
Efteruddannelse	20.000	12.208	20.000	20.000	10.000	10.000
Tjenestekørsel	15.000	4.478				
Øvrige personale udgifter	20.000	513	20.000	20.000	20.000	20.000
Personaleudgifter i alt	1.555.000	1.615.979	1.640.000	1.165.000	1.030.000	1.030.000
Møder, rejser og repræsentation	10.000	75.950	25.000	25.000	60.000	60.000
Fælleskommunal mødevirksomhed	200.000	103.971	225.000	225.000	20.000	20.000
Pulje til Fælleskommunal medfinansiering	-	11.041	-	-	20.000	20.000
Kontorhold, administration mv.	5.000	53	5.000	5.000	10.000	10.000
Materiale og aktivitetsudgifter i alt	215.000	191.015	255.000	255.000	110.000	110.000
Udgifter til IT	20.000	7.770	20.000	20.000	25.000	25.000
Drift af hjemmeside	10.000	1.763	20.000	20.000	5.000	5.000
First Agenda	45.000	48.756	50.000	50.000	55.000	55.000
Inventar	-		-	-	-	-
Kapacitetsudgifter i alt	75.000	58.289	90.000	90.000	85.000	85.000
Husleje	70.000	68.595	70.000	70.000	78.000	78.000
Grunde og Bygninger i alt	70.000	68.595	70.000	70.000	78.000	78.000
Udgifter i alt	1.915.000	1.933.878	2.055.000	1.580.000	1.303.000	1.303.000
Kommunebetaling - Samlede indtægter	-1.824.713	-2.021.678	-1.926.000	-2.020.176	-1.303.000	-1.303.000
Indtægter i alt	-1.824.713	-2.021.678	-1.926.000	-2.020.176	-1.303.000	-1.303.000
Opsamlet regnskabsresultat	-90.287	87.800	-129.000	440.176	0	0
Overførsler tidligere år	917.707	918.000	1.006.000	1.005.800	1.445.976	1.445.976
Overførsel til efterfølgende år	827.420	1.005.800	877.000	1.445.976	1.445.976	1.445.976

2.3

**Godkendelse af det fælleskommunale
sundhedssekretariats regnskab og årsrapport for 2024
samt budget for 2026**

Årsrapport 2024

Fælleskommunalt Sundhedssekretariat

DATO: 03.07.2025

FÆLLESKOMMUNALT
SUNDHEDSSEKRETARIAT

E-MAIL:
FAELLESKOMMUNALTSUND
HEDSSEKRETARIAT@MIDDEL
FART.DK

Kommunerne har et særligt kendskab til borgernes liv, og dermed har kommunerne også en central rolle i at varetage borgernes interesser i det tværsektorielle sundhedssamarbejde mellem Regionen, almen praksis og de 22 syddanske kommuner. Denne opgave bidrager Fælleskommunalt Sundhedssekretariat til at løfte.

Generelt er hovedopgaven for Fælleskommunalt Sundhedssekretariat at understøtte Sundhedsdirektørkredsens arbejde med at sikre, at kommunernes interesser bliver varetaget i sundhedssamarbejdet med Region Syddanmark og Praktiserende Lægers Organisation i Syddanmark. Det gøres blandt andet ved at formulere fælleskommunale holdninger på sundhedsområdet og ved at sikre kommunikation og vidensdeling mellem kommunerne.

De faste drifts- og udviklingsopgaver i sekretariatet i 2024 har bestået af udarbejdelsen af sagsfremstillinger til mere end 30 dagsordener, der fordeler sig ud på syv forskellige mødefora. Herudover kommer udarbejdelsen af fælleskommunale høringssvar, udarbejdelsen af forskellige syddanske aftaler samt et antal skrivelser og notater vedrørende fælleskommunale og tværsektorielle sager samt generel faglig bistand til kommunerne, når der er opstået et behov for dette.

Sekretariatet har løbende kontakt med medarbejdere – direktører, fagchefer, stabs- og fagmedarbejdere – hos de 22 syddanske kommuner. Endvidere udvikles og vedligeholdes et bredt samarbejdsnetværk til afdelinger og medarbejdere i Region Syddanmark og øvrige samarbejdspartnere (eksempelvis KL, Fælleskommunalt Socialsekretariat, PLO-Syddanmark og de fælleskommunale sundhedssekretariater i andre dele af Danmark).

Fælleskommunalt Sundhedssekretariat deler arbejdsadresse med Fælleskommunalt Socialsekretariat samt KKR-sekretariatet og samarbejdet mellem Fælleskommunalt Sundhedssekretariat og de to sekretariater er tæt.

De største resultater fra 2024

Implementering af Sundhedsaftalen

I første halvdel af 2024 har sekretariatets primære fokus og arbejdsopgave været at implementere Sundhedsaftalen 2024-2027, samt det tilhørende administrative tillæg, herunder at understøtte løbende input til møderne i Strategisk Sundhedsstyregruppe samt møder i Sundhedsdirektørkredsen.

Sundhedsreformen

I andet halvår af 2024 har der været et stort fokus på sundhedsreformen. Sundhedsreformen har fyldt rigtig meget på kommunale og tværsektorielle dagsordener, og har ligeledes fyldt rigtig meget i sekretariatets arbejde i form af dagsordenspunkter og drøftelser i de forskellige kommunale og tværsektorielle fora som sekretariatet understøtter.

Fælleskommunalt Sundhedssekretariat har blandt andet udarbejdet et fælleskommunalt høringssvar til sundhedsreformen i juni 2024, med fælleskommunale synspunkter og opmærksomheder på vegne af sundhedsdirektørerne for de 22 syddanske kommuner. Derudover har sekretariatet bidraget til at sikre videndeling på tværs af kommunerne og til og fra KL.

Driftsopgaverne for 2024

Foruden ovenstående opgaver løser sekretariatet også en række løbende driftsopgaver. Den største driftsopgave er at sekretariatsbetjene de kommunale og tværsektorielle sundhedsfora, som de 22 kommuner sidder med i. I de kommende underafsnit er de mest centrale udvalg, som sekretariatet betjener, beskrevet.

Foruden sekretariatsbetjening af nedenstående udvalg har sekretariatet også haft løbende kontakt med de 22 kommuner i Syddanmark, hvor de ansatte i sekretariatet yder konsulentbistand inden for det fælleskommunale og tværsektorielle samarbejde på sundhedsområdet. Dertil kommer løbende opdatering af hjemmeside, udsendelse af nyheder, udpegninger til diverse udvalg, styregrupper og arbejdsgrupper samt samarbejde med de øvrige fælleskommunale sundhedssekretariater.

Sundhedsdirektørkredsen

Det er sekretariatets hovedopgave at betjene Sundhedsdirektørkredsen og hermed de 22 syddanske kommuner. I Sundhedsdirektørkredsen sidder repræsentanter på direktørniveau fra alle 22 kommuner.

Der afholdes årligt tre ordinære møder, herunder et seminar. Dertil kommer at Sundhedsdirektørkredsen kan indkaldes til kortere (ofte virtuelle) møder, hvis en bestemt sag kræver det. I 2024 har Sundhedsdirektørkredsen f.eks. afholdt et videomøde om nynedsættelser på fysioterapiområdet. Forummet fungerer med et formandskab til at forestå den løbende ledelse og drivkraft. Formandskabet er valgt for fire år ad gangen og består af ti mandater. Formandskabet bestod ved udgangen af 2024 af direktører fra kommunerne Middelfart (formand), Esbjerg, Haderslev, Odense, Vejle, Billund, Aabenraa, Nordfyn og Fredericia. Ud af de ti mandater er de fire mandater knyttet til de kommuner, som er repræsenteret på politisk niveau i Sundhedssamarbejdsudvalget og som også besidder formandskabsposten i de fire sundhedsklynger. Derudover er to mandater tilknyttet kommunaldirektører. Der afholdes typisk fem årlige møder i Formandskabet for Sundhedsdirektørkredsen forud for møderne i Strategisk Sundhedsstyregruppe.

Strategisk Sundhedsstyregruppe

Strategisk Sundhedsstyregruppe er det øverste administrative organ på det tværsektorielle sundhedsområde i Syddanmark og består af repræsentanter fra Region Syddanmark, de 22 syddanske kommuner og repræsentanter fra Praktiserende Lægers Organisation i Syddanmark. Sundhedsdirektørkredsen har besluttet, at kommunerne repræsenteres i Strategisk Sundhedsstyregruppe ved Formandskabet for Sundhedsdirektørkredsen. Mødeforberedelse og beslutninger i Strategisk Sundhedsstyregruppe er derfor et naturligt omdrejningspunkt for mange af sekretariatets opgaver. Strategisk Sundhedsstyregruppe afholder årligt fem møder.

Sekretariatet indgår sammen med konsulenter fra Regionshuset i Koordinationsgruppen, som udarbejder en væsentlig del af sagerne til Strategisk Sundhedsstyregruppe, og gruppen forestår i fællesskab kvalitetssikring af de øvrige sager på dagsordenen. Dertil kommer udarbejdelsen af referater og øvrige sekretariatsopgaver i forbindelse med understøttelsen af Strategisk Sundhedsstyregruppe.

Sundhedssamarbejdsudvalget

Sekretariatet betjener i fællesskab med konsulenter fra Regionshuset Sundhedssamarbejdsudvalget. Dette indebærer at afholde dagsordensmøder med formandskabet for Sundhedssamarbejdsudvalget, udarbejde dagsordensoverblik, planlægge temadrøftelser på møderne, indhente samt skrive sager til dagsorden og lave referat fra møderne. Derudover understøtter sekretariatet i samarbejde med det syddanske KKR-sekretariat de kommunale medlemmer af Sundhedssamarbejdsudvalget i Syddanmark. Sundhedssamarbejdsudvalget er det politiske tværsektorielle udvalg på sundhedsområdet. Udvalget består af kommunale og regionale politikere samt repræsentanter for PLO-Syddanmark. De kommunale medlemmer er udpeget gennem KKR Syddanmark og består i indeværende valgperiode af repræsentanter fra Haderslev (kommunal medformand), Fredericia, Odense, Billund og Assens Kommuner.

Samarbejdsudvalget for fysioterapi

Sekretariatet betjener de to kommunale medlemmer af Samarbejdsudvalget for fysioterapi, som er udpeget af KKR Syddanmark. I denne valgperiode er det en repræsentant fra Vejen Kommune og en fra Faaborg-Midtfyn Kommune. Udvalget består herudover af to regionale politiske medlemmer og fire repræsentanter for de privatpraktiserende fysioterapeuter i Syddanmark, samt en repræsentant fra Danske Fysioterapeuter. Udvalget er en del af det paritetiske system, som er de sundhedsområder, hvor der er indgået overenskomster (privatretslige aftaler) mellem det offentlige og de privatpraktiserende sundhedsfaggrupper.

Samarbejdsudvalget afholdt i 2024 fem møder. Sekretariatet er forud for møderne ansvarlig for at udarbejde de sagsfremstillinger, der vedrører vederlagsfri fysioterapi og ridefysioterapi, da disse er kommunernes ansvarsområder, ligesom sekretariatet også efter møderne er ansvarlige for at udarbejde og udsende skriftlige afgørelser, foretaget af udvalget, til ansøgerne.

Sekretariatet har derudover ansvaret for at sikre at indhente kommunale høringsvar til diverse sager som behandles på udvalgte møder, som har kommunal interesse, fra den enkelte kommune som sagen vedrører.

Sekretariatet er i forbindelse med udarbejdelsen af sagsfremstillingerne, jævnligt i kontakt med både fysioterapeuter og kommuner vedrørende sagsbehandlingen, ligesom der indimellem også er få borgerhenvendelser.

Derudover repræsenterer sekretariatet de kommunale interesser i udarbejdelsen af praksisplanen for fysioterapi og sekretariatet deltager i en arbejdsgruppe, der årligt forestår kontrolstatistik på den vederlagsfri fysioterapi samt ridefysioterapi.

Sekretariatet yder ligeledes konsultation til kommunerne i forhold til fysioterapiområdet og samarbejdsudvalget, og har ligeledes flere gange årligt møder med KL og de resterende fælleskommunale sekretariater vedrørende fysioterapiområdet.

Økonomi

Fælleskommunalt Sundhedssekretariat er oprettet på baggrund af beslutning i KKR Syddanmark i juni 2008. Sekretariatet påbegyndte sit virke 1. marts 2009. Sekretariatet var i 2024 bemandet af to faste medarbejdere, én

barselsvikar og én studentermedhjælper. Derudover har sekretariatet også en deltidsssekretær, som deles med Fælleskommunalt Socialsekretariat.

Sekretariatet har i 2024 været bemannet med konsulent Louise Overgaard Nielsen (delvist på barsel), konsulent Lærke Kingo Porsborg Jensen, konsulent Zenia Grønholt (midlertidig ansat), studentermedhjælper Kathrine Laursen (ansat 15 timer ugentligt) samt sekretær Nina Kryger (ansat 12 timer pr. uge).

I denne kommunalvalgsperiode er borgmester Johannes Lundsryd Jensen fra Middelfart Kommune formand for Kommunekontaktrådet, og sekretariatet er derfor placeret på Middelfart rådhus. Kommunaldirektørkredsen besluttede på et møde den 10. november 2023, at sekretariatet, sammen med Fælleskommunalt Socialsekretariat, fremover har fast placering i Middelfart Kommune, blandt andet for at sikre stabilitet hos medarbejderne og undgå tab af viden og data.

Fælleskommunalt Sundhedssekretariat finansieres af kommunerne ud fra en fordelingsnøgle baseret på indbyggertal opgjort 1. januar i budgetåret.

Perspektivering: Kommende opgaver for sekretariatet

Driftsopgaver vedrørende Sundhedsaftalen 2024-2027

Sundhedsaftalerne nedlægges fra 2027 grundet sundhedsreformen. Sundhedsaftalen 2024-2027 er udarbejdet og godkendt i 2023 og er forsat gældende til og med 2027. Der vil i 2026 fortsat være et arbejde med generelle driftsopgaver relateret til Sundhedsaftalen.

Implementering af ny praksisplan for almen praksis

Den nye praksisplan for almen praksis er udarbejdet og godkendt, og der vil derfor være en implementeringsopgave for sekretariatet i 2025. Fælleskommunalt Sundhedssekretariat bidrager til at sikre, at kommunerne inddrages i implementeringen af aftalen, hvor det vurderes relevant.

Implementering af ny praksisplan for fysioterapi

Praksisplanen for fysioterapi er blevet udarbejdet af sekretariatet og godkendt i juni 2025. Fælleskommunalt Sundhedssekretariat vil fortsat bidrage med arbejde inden for implementering og driften af praksisplanen, hvoraf bl.a. nynedsættelser vil have et stort kommunalt fokus.

Sundhedsreformen

Sundhedsreformen har medført et forsat stort fokus på det tværsektorielle samarbejde inden for sundhedsområdet. Fælleskommunalt Sundhedssekretariat har siden sekretariatet blev etableret i 2009, haft en central rolle i det tværsektorielle samarbejde, og har på den baggrund opbygget meget erfaring og viden om samarbejdet på tværs af sektorer.

Sundhedsreformen lægger nu op til en ny organisering af det tværsektorielle samarbejde, og sekretariats fremtidige rolle er på nuværende tidspunkt delvist uafklaret. Det er besluttet at sekretariatet bevares minimum til udgangen af år 2026.

Sekretariatet bidrager i den kommende overgangsperiode, forud for sundhedsreformens ikrafttrædelse, med viden og understøttelse af bl.a. sundhedsdirektørerne og de syddanske kommuner generelt. Sekretariatet bidrager ligeledes med notater, bilag, vidensdeling omhandlende seneste opdateringer på sundhedsreformen.

Sundhedsreformen fylder meget på både kommunale og tværsektorielle dagsordener, og derfor vil sekretariatets erfaring med det generelle tværsektorielle samarbejde kunne få stor værdi i det igangværende og kommende arbejde på sundhedsområdet.

2.4

Godkendelse af det fælleskommunale klimasekretariats regnskab og årsrapport for 2024 samt budget for 2026

Klimasekretariatet regnskab 2024, godkendt budget 2025 og budgetforslag 2026						
	Budget 2024	Regnskab	Budget 2025	Forventet	Budget 2026	Forventet
		2024		regnskab 2025	Forslag	regnskab 2026
Løn	735.560	735.560	850.000	825.000	870.000	870.000
Møder	25.208	25.208	60.000	25.000	30.000	30.000
Rejser og Transport	1.078	1.078	5.000	5.000	5.000	5.000
Øvrige personale udgifter	3.126	3.126	5.000	5.000	5.000	5.000
Personaleudgifter i alt	764.972	764.972	920.000	860.000	910.000	910.000
Kontorhold, konsulentbistand m.m.	0	0	0	0	0	0
Materiale og aktivitetsudgifter i alt	0	0	0	0	0	0
IT og Inventar	159	159	11.095	11.095	21.095	21.095
Kapacitetsudgifter i alt	159	159	11.095	11.095	21.095	21.095
Udgifter i alt	765.131	765.131	931.095	871.095	931.095	931.095
Kommunebetaling	-948.877	-948.877	-931.095	-931.095	-931.095	-931.095
Indtægter i alt	-948.877	-948.877	-931.095	-931.095	-931.095	-931.095
Regnskabs resultat	183.746	183.746	0	60.000	0	0
Overførsler tidligere år	0	184.000	184.000	184.000	244.000	244.000
Overførsel til efterfølgende år	183.746	367.746	184.000	244.000	244.000	244.000

2.4

**Godkendelse af det fælleskommunale klimasekretariats
regnskab og årsrapport for 2024 samt budget for 2026**

Årsrapport 2024

Fælleskommunalt Klimasekretariat

Indledning

Det Fælleskommunale Klimasekretariat i Syddanmark har til formål at understøtte de syddanske kommunernes fælles arbejde med klima og grøn omstilling. En primær opgave for det Fælleskommunale Klimasekretariat er at indgå i Den Geografiske Organisation i Syddanmark (DGO Syd). DGO'en er det lokale sekretariat, der skal understøtte de syddanske kommuner og Region Syddanmark i at indfri ambitionerne for det nationale partnerskab: Klimaalliancen 2023-2027. DGO Syd består således i 2024 af den fælleskommunale klimakoordinator samt 1-2 klimakonsulenter fra Region Syddanmark.

Kort om Klimaalliancen 2023-27

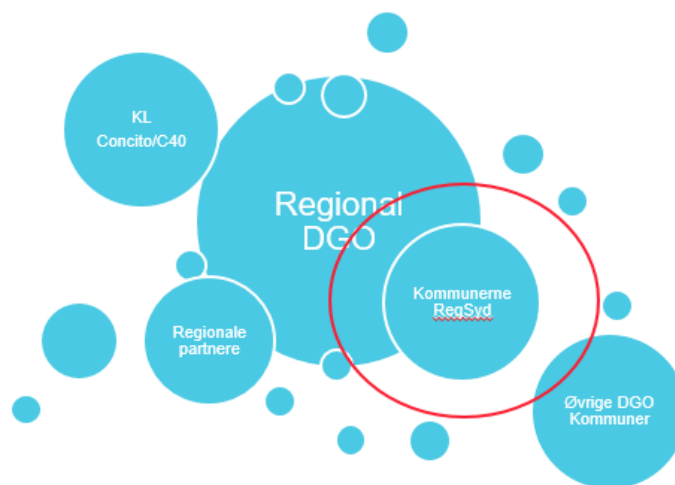
Klimaalliancen er et femårigt partnerskab mellem KL, Realdania og de fem regioner, der skal hjælpe kommunerne med at omsætte deres klimahandlingsplaner til handling. På baggrund af Sundhedsreformen udtræder Danske Regioner af partnerskabet pr. 1. januar 2025.

Pr. 2024 har alle 22 syddanske kommuner fået godkendt deres klimahandleplaner. Kommunerne har i den proces fået bistand fra den fælleskommunale klimakoordinator, som har givet sparring og vejledning til kommunernes arbejde. Kommunerne har frivilligt tilsluttet sig at arbejde med klimaplanlægning, og arbejder med at sætte handlinger bag de forpligtende og ambitiøse klimahandleplaner, som lever op til målene i Paris-aftalen.

Med fokus på lokalt ansvar og beslutningskraft tilbyder DGO'en konsulentbistand til alle de 22 syddanske kommuner med formålet at understøtte kommunernes arbejde med at realisere deres klimaplaner til klimahandling. Indsatsen kredser som udgangspunkt over seks opgaveområder under Klimaalliancen:

- ✓ Bindeled mellem lokale og nationale aktører
- ✓ Sparringspartner for kommunerne i geografien i forbindelse med implementering, monitorering og revision af klimahandlingsplanerne
- ✓ Understøtte udvikling og gennemførelse af udviklingsprojekter på tværs af kommuner
- ✓ Fastlægge og løbende revidere det klimafaglige fokus for arbejdet i geografien med implementeringsstøtte samt udvikle potentielle klimaudviklingsspor.
- ✓ Bidrage til opsamling af læring på tværs af aktører i geografien, øvrige regionale DGO'er (Den Geografiske Organisering) og partnerskabet.
- ✓ Tovholder for samarbejde om at afsøge supplerende finansiering til klimaudviklingsspor i samarbejde med kommunerne i geografien

Figur 1: Organisering af den regionale indsats under Klimaalliance Syd.

Klimakonsulenten i Det Fælleskommunale Klimasekretariat arbejder fortløbende med at sikre kommunernes opmærksomhed på kobling mellem Klimaalliancen og øvrige relevante klimaaktiviteter og -projekter i de syddanske kommuner, herunder fx Grøn Trepert.

Aktiviteter i 2024

Nedenfor følger en beskrivelse af de primære aktiviteter, som Det Fælleskommunale Klimasekretariat har bidraget med i 2024.

Lokale indsatser i Syddanmark

Vidensfora og videndeling

Videndeling, udveksling af erfaringer, best practice og muligheden for at sparre med kolleger fra andre kommuner er helt central for at kunne nå i mål med Klimahandleplanerne. Derfor har DGO Syd etableret fire samarbejdsfora og ERFA-netværk, der skal understøtte de syddanske kommuner på tværs og individuelt:

- PEER gruppe Fyn – har efterhånden eksisteret i et par år og udgør et stærkt arbejdsfællesskab for de ti fynske kommuner på udvalgte områder og sektorindsatser. Gruppen mødes hver anden måned skiftevis digitalt og fysisk.
- PEER gruppe Syd – blev etableret for 1,5 år siden, som en pendant til den fynske PEER gruppe og dækkende for de tolv kommuner i Sydjylland. Gruppen fungerer som et forum for udveksling af kommunenære erfaringer med klimaarbejdet og mødes fire gange årligt fysisk.
- ERFA-gruppe for revisionskommuner – DGO Syd har i 2024 taget initiativ til og etableret en ERFA-gruppe for de tyve kommuner, der på tværs af landet har påbegyndt revision af deres Klimahandleplaner under CCTF rammeværket. Dette resulterer i online møder månedligt, hvor Pilotkommuner kan diskutere relevante emner med relevans for revisionsprocessen.

- ERFA-gruppe for Klimatilpasning – etableret i 2024. I denne mødes kommunernes tilpasningskoordinatorer både fysisk og digitalt for at bese konkrete projekter og erfaringsudveksle på områder og indsatser relateret til klimatilpasning.

I 2025 forventes det at DGO'en etablerer et fælles forum for de fjorten Rul. 1. kommuner, som skal påbegynde revision af Klimahandleplaner.

DGO Syd udsender ca. hver anden måned nyhedsbrev målrettet kommunerne med opdatering på Allianceindsatser, projekter, workshops med mere.

Derudover har DGO'en i 2024 på baggrund efterspørgsel fra de syddanske kommuner iværksat en møderække med deep-dives, med det formål at dykke ned i udvalgte emner, med relevans for og udfordring for de enkelte kommuner med følgende temaer:

- Landbrug og Grøn Trepert
- Erhverv og klima
- Mobilitet
- Forbrugsbaserede udledninger
- Social retfærdig fordeling

Der er opmærksomhed på at viden-arrangementer med eksterne oplægsholdere er afhængige af adgangen til frie midler i DGO'en, hvilket evt. begrænses, hvis Region Syddanmark trækker sig fra partnerskabet i 2025.

Klimaudviklingsspor og projekter

I 2024 har DGO Syd arbejdet målrettet med udvikling af tværgående projekter og Klimaudviklingsspor. Det skal her bemærkes, at indsatsen vedr. nye udviklingsspor i 2025 vil blive sat i bero, indtil der foreligger en afklaring af Alliancens organisering og økonomi uden regionernes deltagelse. De Klimaudviklingsspor, der allerede er blevet givet tilsagn til, fortsætter dog. Disse projekter udgør følgende (med syddanske kommuners deltagelse i to af projekterne):

- Der er foreløbigt godkendt tre igangværende klimaudviklingsspor:
 - ✓ Klimabudgetter
 - ✓ InfreLCA
 - ✓ Skader ved Stormflod i Danmark
- Der er givet tilsagn om to klimaudviklingsspor:
 - ✓ Forbrugsbaserede udledninger fase 2
 - ✓ Aktørinvolvering i VE-opsætning

Derudover har DGO Syd i 2024 bidraget til at forbinde de syddanske kommuner til en række udviklingsprojekter, bl.a. via partnerskab ved SDU og SDU Climate Cluster, herunder:

- ✓ LifeAct – et større projekt på tværs af Klimaalliancen, med Syddansk deltagelse på diverse arbejdsplaner. Aarhus kommune har sammen med SDU Climate Cluster på baggrund af Sundhedsreformen overtaget projektledelsen fra Region Midt.

- ✓ ClimatePol (2024-2027): "Fremme tilpasning til klimaforandringer, forebyggelse af katastroferisici og modstandsdygtighed under hensyntagen til økosystembaserede tilgange".
- ✓ ClimateBlue Interreg (2025-2028): "Overordnet samlet mål, som ClimatePol", men mere fokus på Borgere, hvor Climatepol har fokus på Governance.
- ✓ Arcadia (Horizon) – Odense Kommune. Naturbaserede løsninger til klimatilpasning.

Revision og monitorering

Kommunerne i Region Syddanmark var i sin tid hurtige til at mobilisere kommunal tilslutning til Klimaalliancen. Dette betyder, at der i Syddanmark er 5 pilotkommuner, 14 rul-1 kommuner og 3 rul-2 kommuner. Rullet forudsætter hvornår man blev medlem af Alliancen og dermed også, hvornår ens plan skal gen-revideres, hvilket typisk sker efter fire år, maksimalt efter fem år.

DGO Syd har således i 2024 og frem arbejdet med at understøtte revision af Klimaplaner i de fem syddanske pilotkommuner, med det resultat at:

- Assens Kommune er færdigrevideret
- Vejle Kommune er tæt på endelig revision
- Fredericia og Middelfart bevæger sig ind i slutfaserne og,
- Sønderborg vil have en længere revisionsproces.

Derudover har DGO'en ydet bilateral understøttelse til de 14 rul-1. kommuner, for at forberede kommunerne til den kommende revision.

Det bemærkes at arbejdet forventes intensiveret i løbet af 2025 med etablering af faglige nedslag på tværs og etablering af arbejdsgrupper og ERFA-grupper på tværs af de Syddanske Kommuner.

Nationale indsatser

Det Fælleskommunale Klimasekretariat og den regionale DGO spiller en stor rolle som bindeled mellem Klimaalliancens lokale og nationale indsatser. Her følger en beskrivelse af de primære aktiviteter i 2024:

- **Årsrapport og status på Kommunernes Klimaindsats:** 95% af landets kommuner har leveret input og afrapportering på deres klimaindsatser, hvilket har resulteret i en nyligt udgivet årsrapport, hvor kommunerne kan finde inspiration til handlinger og indsatser med relevans for deres klimahandleplan.
- **Monitorering:** på baggrund af årsrapport og data for kommunernes Klimaindsats, har Klimaalliancen etableret to videnplatforme, med dashboards og relevant viden om kommunernes komparative klimaindsatser.
- **Partnerskabets Årlige Status:** Klimaalliancen udformer en årlig statusrapport, der ikke alene refererer til kommunale indsatser og udfordringer, men også til projektudvikling, værktøjer og samarbejder, hvilket den Regionale DGO har bidraget væsentligt til.

- **Energi- og CO2-regnskabet:** er blevet lanceret, som et værktøj til hvordan kommunerne kan opgøre deres Energi- og CO2 regnskaber. Startede oprindeligt, som et udviklingsprojekt i Region Syddanmark.
- **Scenariевærktøjet:** blev endelig lanceret ved årsskiftet 2024/25 og vil kunne være centralt for kommunerne i forhold til at beregne forskellige reduktionsscenerier på baggrund af planlagte indsatser og med basis i BAU.
- **Klimaudviklingsspor:** henvises til beskrivelse i ovenstående afsnit under *Lokale indsatser*.
- **Revision:** DGO Syd har bidraget med faglige input til den nyeste Revisionsprotokol og vejledninger som bliver lanceret medio 2025, og med opdateret udgivelse ultimo 2026. Derudover pågår en løbende indsats for fra Regionale DGOer i forhold til at forventningsafstemme og tilrette revisionskrav og realistiske muligheder til det internationale rammeværk CCTF. Herunder, i dialog med og under udvikling med videnspartnerne fra Concito og C40.
- **Videndeling og årshjul:** 2024 markerede en periode, hvor der er blevet skruet op for workshops og viden indsatser fra centralt hold i Klimaalliancen og på baggrund af efterspørgsler fra Alliancens kommuner. Derudover er der, på baggrund af Sundhedsreformen og begrænsningen af tværgående ressourcer i Alliancen taget initiativ til at udvikle et tværgående Årshjul, hvor regionale indsatser, workshops og initiativer i stigende grad bliver gjort tilgængelig på tværs af landets organiseringer.
- **Tematiske arbejdsgrupper og fagligt fokus:** Medio 2024 blev der på baggrund af en evaluering af indsatsen omkring Klimaudviklingsspor etableret seks tematiske arbejdsgrupper i Klimaalliancen og med deltagelse fra Concito, KL og DGOer, med det formål at udgøre et fagligt forum for udvikling af fremtidige Klimaudviklingsspor og arrangementer.

Det bemærkes, at arbejdet hermed foreløbigt er sat i bero på tværs af Alliancen, men vil blive genoptaget i løbet af 2025, og med udgangspunkt i tre faglige prioriteringer, fokuseret omkring (1) Grøn Trepert, (2) Klimatilpasning og (3) Energi.

- **Samarbejds- og videnplatform:** Ultimo 2024 blev Klimaalliancens samarbejds- og videnplatform etableret med det formål at udgøre den centrale videnplatform for kommunernes tilgang til viden og samarbejder på tværs af Alliancen. Hver kommune har, som udgangspunkt, fået to indgange til portalen, hvor der, for indeværende, er etableret en række samarbejdsfora og adgang til dokumenter med relevans for kommunernes klimaindsatser.

2.5

Godkendelse af det fælleskommunale socialsekretariats regnskab og årsrapport

Socialesekretariat regnskab 2024, godkendt budget 2025 og budgetforslag 2026

	Budget 2024	Regnskab	Budget 2025	Forventet	Budget 2026	Forventet
	Godkendt	2024	Godkendt	regnskab 2025	Forslag	regnskab 2026
Løn	1.450.000	1.398.115	1.450.000	1.490.000	1.600.000	1.600.000
Efteruddannelse	25.000	12.208	25.000	25.000	30.000	30.000
Tjenestekørsel	30.000	5.605	30.000	0	0	0
Øvrige personale udgifter	0	24.394	0	25.000	25.000	25.000
Personaleudgifter i alt	1.505.000	1.440.322	1.505.000	1.540.000	1.655.000	1.655.000
Øvrige aktiviteter	313.101	11.744	313.101	313.101	290.000	290.000
Indberetningssystem	70.000	58.006	70.000	75.000	70.000	70.000
Rejser og repræsentation	0	4.060	0	10.000	35.000	35.000
Fælleskommunal mødevirksomhed	317.800	121.095	317.800	317.800	300.000	300.000
Kontorhold, konsulentbistand m.m.	100.000	290.895	100.000	100.000	100.000	100.000
Materiale og aktivitetsudgifter i alt	800.901	485.800	800.901	815.901	795.000	795.000
Udgifter til IT. First Agenda.	15.000	61.509	15.000	85.000	85.000	85.000
Inventar	10.000	0	10.000	10.000	12.000	0
Kapacitetsudgifter i alt	25.000	61.509	25.000	95.000	97.000	85.000
Husleje m.m.	68.000	68.595	68.000	71.500	74.500	74.500
Grunder og Bygninger i alt	68.000	68.595	68.000	71.500	74.500	74.500
Overførsel til kommunaldirektørkredsen	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Udgifter i alt	2.498.901	2.156.226	2.498.901	2.622.401	2.721.500	2.709.500
Kommunebetaling	-2.498.801	-2.509.950	-2.498.801	-2.595.214	-2.480.944	-2.480.944
Indtægter i alt	-2.498.801	-2.509.950	-2.498.801	-2.595.214	-2.480.944	-2.480.944
Regnskabs resultat	-100	353.724	-100	-27.187	-240.556	-228.556
Overførsler tidligere år	946.453	946.000	1.300.000	1.300.000	1.273.000	1.032.444
Overførsel til efterfølgende år	946.353	1.299.724	1.300.000	1.272.813	1.032.444	803.888

2.5

Godkendelse af det fælleskommunale socialsekretariats regnskab og årsrapport

Årsrapport 2024

Indledning

Hovedopgaven for Fælleskommunalt Socialsekretariat er at understøtte og koordinere processen i forhold til Rammeaftalen. Rammeaftalen har til formål at sikre koordinering og styring af det Specialiserede Social- og Specialundervisningsområde i Region Syddanmark. Derudover er Socialsekretariatets formål at løse opgaver, udarbejde analyser, oplæg m.v. for Kommunekontaktrådet (KKR) i Syddanmark, Socialdirektørforum og kredsen af kommunaldirektører.

Kommunerne samarbejder både tværkommunalt og med regioner og private udbydere om, inden for Servicelovens rammer, at levere højt specialiserede tilbud til borgerne. Det sker formelt set gennem kommunernes rammeaftale-samarbejde. I Syddanmark koordineres samarbejdet gennem Socialdirektørforum, hvor alle kommuner og Region Syddanmark er repræsenteret på direktørniveau. Socialdirektørforum betjenes af Fælleskommunalt Socialsekretariat.

Sekretariatet har løbende kontakt til direktører, fagchefer, stabs- og fagmedarbejdere hos de 22 syddanske kommuner og Region Syddanmark. Derudover udvikles og vedligeholdes diverse samarbejdsnetværk med de syddanske kommuner, Region Syddanmark og med øvrige samarbejdspartnere (eksempelvis KKR-sekretariatet, Fælleskommunalt Sundhedssekretariat, KL og de fælleskommunale socialsekretariater i landets andre regioner).

Via ovenstående opgaver sikrer Socialsekretariatet en rød tråd mellem de politiske målsætninger og ønsker for området og det administrative arbejde. Fælleskommunalt Socialsekretariat refererer overordnet til Socialdirektørforum, der består af socialdirektørerne i de 22 kommuner i Syddanmark samt Region Syddanmark.

Fælleskommunalt Socialsekretariat deler kontorfaciliteter med Fælleskommunalt Sundhedssekretariat og samarbejdet mellem de to sekretariater er derfor tæt.

Væsentlige resultater i 2024

Rammeaftale for det specialiserede social- og specialundervisningsområde 2023-2024

Sekretariatet har i 2024 arbejdet ud fra Rammeaftale 2023-2024 for det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Rammeaftalen sætter i udviklingsdelen fokus på tre temaer, der sætter retning for faglig udvikling, styring og koordinering af de kommunale og regionale tilbud. Aftalen indeholder også en styringsdel, der beskriver rammerne for køb og salg af pladser på tværs af kommuner og region, herunder hvordan taksterne for tilbuddene udregnes samt andre regler for køb og salg af tilbud og ydelser. Den lovgivningsmæssige ramme er beskrevet i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde.

Rammeaftale 2023-2024 fastholder de tre indsatsområder fra Rammeaftale 2021-2022:

1. Tværsektoriel kobling til andre sektorområder
2. Styring og kapacitet
3. Kvalitet i indsatserne

Rammeaftale for det specialiserede social- og specialundervisnings- område 2025-2026

Rammeaftalerne udarbejdes 1. og 3. år i den kommunale valgperiode og godkendes af kommunalbestyrelserne og Regionsrådet.

I 2024 blev Rammeaftale for 2025 – 2026 udarbejdet og godkendt af de syddanske kommuner.

Der var en politisk proces i de syddanske kommuner og i Region Syddanmark, med henblik på give input til indsatsområder til Rammeaftalen 2025-2026. Kommunerne blev bedt om at inddrage deres lokale handicapråd og fremsende fælles input til rammeaftalen. Der blev fremsendt mange gode og relevante input fra de politiske udvalg, Handicapråd og Udsatteråd i Syddanmark.

Rammeaftalen for 2025-2026 indeholder følgende 5 overordnede indsatsområder:

- Borgeroplevet kvalitet
- Kvalificerede medarbejdere og faglig ledelse
- Botilbudskapacitet og økonomisk styring
- Fælles implementering af nationale tiltag
- Tværsektorielt samarbejde – specielt med fokus på psykiatrien

Sideløbende med udarbejdelsen af rammeaftalen 2025-2026 blev bilagene til rammeaftalen gennemgået og opdateret. Bilagene fungerer som den økonomiske styringsaftale, som sætter rammerne for økonomi- og kapacitetsudviklingen for de specialiserede tilbud under rammeaftalen. Formålet med styringsdelen af Rammeaftalen er, at sikre klare spilleregler for samarbejdet mellem køber og sælger.

KKR Syddanmark godkendte den 3. september 2024 Rammeaftale 2025-2026. Efterfølgende blev Rammeaftale 2025-2026 politisk godkendt i Regionsrådet og i kommunerne i Syddanmark.

Aktiviteter 2024

Temadage på det specialiserede socialområde

Der har været afholdt 3 temadage og 2 workshops i 2024 med fokus på centrale emner inden for det specialiserede socialområde.

Aktiviteter i 2024

Tema	Målgruppe	Dato	Afholdt af
Kvalitet i indsatser på Socialområdet	Politikere, borgere og direktører mm.	23. januar 2024	Socialdirektørforum i samarbejde med Dialogforum Syddanmark
Workshop: Tværsektorielt samarbejdsaftale for misbrug og psykisk sygdom	Nøglepersoner som er udpeget til at revidere aftale	7. marts 2024	Socialdirektørforum og Psykiatrisygehuset.
Borgeren ved roret. Erfaringer fra arbejdet med recovery-orienteret rehabilitering	Fagchefer, ledere og nøglepersoner på socialområdet.	22. april 2024	Socialdirektørforum i samarbejde med Social- og Boligstyrelsen

Takstmøde og workshop	125 deltagere. Økonomimedarbejdere og andre nøglepersoner på socialområdet	4. september 2024	Socialdirektørforum – ved Økonomisk arbejdsgruppe
Workshop i Socialdirektørforum	Socialdirektørforum	13. december 2024	Socialdirektørforum

Der er stor opbakning til arrangementerne og meldingerne er, at deltagerne har udbytte af at deltage. På temadage er der omkring 100 deltagere og det er således prioriteret i mange kommuner og med deltagelse fra forskellige afdelinger i kommunerne. Takstmøde og workshop blev udvidet fra 100 til 125 deltagere pga. stor efterspørgsel på muligheden for at deltage.

Uformelle evalueringer har været meget positive, og der er også udvist interesse i at deltage i lignende møder fremover.

Andre aktiviteter i 2024

Arbejdsgrupper

Socialsekretariatet understøtter og deltager i arbejdet i Økonomisk arbejdsgruppe. Økonomisk arbejdsgruppe refererer til Forretningsudvalget under Socialdirektørforum og består af repræsentanter fra 11 kommuner, en repræsentant fra Region Syddanmark, samt en repræsentant fra Fælleskommunalt Socialsekretariat. Repræsentanten fra Odense kommune er udpeget som formand for Økonomisk arbejdsgruppe. Der afholdes møder i Økonomisk arbejdsgruppe én gang i måneden (bortset fra juli). Økonomisk arbejdsgruppe blev i 2024 udvidet fra 8 medlemmer til 13 medlemmer.

Økonomisk arbejdsgruppe arbejder med udgangspunkt i rammeaftalens indsats vedrørende Styring og kapacitet, herudover arbejder arbejdsgruppen løbende med spørgsmål fra kommunerne om f.eks. lukning af tilbud eller beregning af takster. Arbejdsgruppen følger løbende udviklingen i udgifterne og løser diverse ad hoc-opgaver.

Socialsekretariatet understøtter og deltager i arbejdet i Strategisk arbejdsgruppe der blev nedsat af Socialdirektørforum i 2022, med medlemmer fra de syddanske kommuner, ledere, nøglepersoner mm. med indgående kendskab til det specialiserede socialområde. Arbejdsgruppens kommissorium blev godkendt i Socialdirektørforum den 9. september 2022. Formålet er:

at støtte Socialdirektørforum i det videre arbejde med at identificere konkrete indsatser og andre strategiske arbejdsopgaver, som udspringer af Socialdirektørforums arbejde. Herunder særligt i forhold til opgaver omkring faglige og udviklingsmæssige opgaver på socialområdet i tilknytning til de økonomiske vinkler.

Afrapportering på baggrund af udmeldinger fra Socialstyrelsen

Socialstyrelsen sikrer, via den nationale koordinationsstruktur (NATKO), at der er det rette udbud af højt specialiserede tilbud og indsatser til de målgrupper, der har behov for det. Tilbud og indsatser skal være til stede på nationalt plan og tilgængelige for kommunerne.

Fornyet behandling af central udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom

Ultimo 2023 udsendte Social- og Boligstyrelsen en fornyet behandling af Central udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Fristen for besvarelse af den centrale

udmelding var den 1. juni 2024. Rammeaftalesekretariatene gik sammen om at anmode om udskydelse af fristen frem til 31. december 2024, anmodningen blev imødekommet. Der blev i 2024 udarbejdet en fælles besvarelse på nationalt plan på den centrale udmelding. Den fælles besvarelse er i 2024 blevet politisk godkendt i alle kommuner og overdrages på møde primo 2025 til Social- og Boligstyrelsen efter gensidig aftale.

Der blev nedsat en styregruppe og en arbejdsgruppe på landsplan til arbejdet med den centrale udmelding. Grupperne fortsætter i 2025.

Fornyet behandling af central udmelding for udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug

Maj 2024 udsendte Social- og Boligstyrelsen en fornyet behandling af Central udmelding for udsatte gravide med skadeligt rusmiddelbrug. Fristen for besvarelse af den centrale udmelding er den 31. maj 2025. Der blev i 2024 nedsat en national styregruppe og arbejdsgruppe med ansvar for at udarbejde en besvarelse på den centrale udmelding. Arbejdet med besvarelsen fortsætter ind i 2025.

2.6

Fordeling af lærepladser på SOSU-uddannelserne i Syddanmark for 2026

Fordeling af lærepladser på SOSU-uddannelserne 2026 - Region Syddanmark

Fordeling af lærepladser i 2026 på kommuneniveau i Region Syddanmark.

	Social- og sundhedshjælpere		Social- og sundhedsassistenter	
	Dimensionering, 2025	Dimensionering, 2026	Dimensionering, 2025	Dimensionering, 2026
Middelfart	22	22	44	45
Assens	24	24	48	48
Faaborg-Midtfyn	32	32	61	61
Kerteminde	15	15	29	29
Nyborg	19	19	38	38
Odense	99	98	186	186
Svendborg	36	36	69	69
Nordfyns	18	18	34	34
Langeland	10	10	21	21
Ærø	4	4	10	10
Haderslev	34	34	64	63
Billund	15	15	28	28
Sønderborg	47	47	91	91
Tønder	25	24	47	46
Esbjerg	64	64	121	121
Fanø	3	3	5	5
Varde	30	30	58	58
Vejen	24	24	47	47
Aabenraa	36	36	69	69
Fredericia	28	29	55	55
Kolding	48	48	90	90
Vejle	59	60	113	113

Dato: 12. august 2025

Sags ID: SAG-2025-03188
Dok. ID: 3609994

E-mail: LIFO@kl.dk
Direkte: 3370 3472

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1

2.7

Godkendelse af anbefalinger til nyt KKR Syddanmark

Anbefalinger til nyt KKR Syddanmark

Flaskepost til næste KKR Syddanmark

Skab energi ved at prioritere politiske temadrøftelser

- Temamøder med aktuelt og fælles fokus giver politisk værdi og engagement.
- Brug practice: Overvej oplæg fra kommuner, der lykkes særligt godt på udvalgte områder.

Styrk samspillet mellem KKR Syddanmark og KL

- Skab overblik over samarbejdet og giv input til, hvad KL skal løfte.
- Drøft kommende sager *før* KL-bestyrelsesmøder og formuler fælles budskaber.

Gør møderne mere effektiv: Mix fysisk og online – med omtanke

- Prioriterer tid til fysiske møder til reel debat og beslutninger især i starten
- Brug teamsmøder, når det er relevant.

Koordinér mere konkret mellem kommunerne

- Fx ift. fyrtårnsprojekter og samarbejder på tværs af kommuner, erhverv mv..

Tydeliggør KKR's rolle og ansvar

- Skab klarhed om opgaver og følg op på strategiske beslutninger.

Sørg for lokal og national relevans

- Kobl drøftelser til nationale mål og mulige lovgivningspåvirkninger.

Skab plads til fællesskab

- KKR er et politisk frirum til fælles drøftelse, inspiration og samarbejde.

Dato: Vælg dato

Sags ID: SAG-2025-03188
Dok. ID: 3605800

E-mail:
Direkte:

Middelfart Kommune
Nytovr 9
5500 Middelfart

www.kl.dk/kkr-syddanmark
Side 1 af 1

2.9

Orientering om Socialtilsyn Syds årsrapport 2024 og finansiering 2026

Årsrapport

2024

Østerågade 40
5672 Broby
72 53 19 00
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk

Marts 2025
Oplag: 3.000 stk.

Socialtilsyn Syd

Indhold

Forord: Havde vi så sat ploven for dybt?	4
Det risikobaserede tilsyn	
Tilsynstrykket i det risikobaserede tilsyn	8
Det risikobaserede tilsyn i udvikling og drift	9
Dialogmøder med plejefamilier	11
Ny tilsynspraksis: Stikprøvebesøg med afgrænset tema	12
Stikprøvetilsyn lyser vores faglighed op	14
"Vi oplever ikke, at vi bliver kontrolleret, når tilsynet er på besøg"	17
Tilsyn med behandlings- og specialtilbud	
Samarbejde sigter efter fælles tilsynspraksis	22
"Socialtilsynet har samme børnesyn som os"	26
"Værdifuldt, når tilsynet uvildigt vurderer, at her er det et godt sted at være barn"	29
Jubilæumskonference 2024:	
Fra bar mark til professionel tilsynsinstitution	32
Nyt fra STS	
Nye regler om magtanvendelse matcher STS' forståelse af loven	36
Ændret praksis for indberetning til Tilbudsportalen	40
400 plejefamilier re- eller nygodkendt til børn med større støttebehov	44
Fokus på specialisering giver bonus	46
Nyt fra STS	50
STS i tal	
Socialtilsyn Syd i tal: 2024 - inkl. regnskab	58
STS+	60

Forord

Af Peter Bjerregaard Andersen,
tilsynschef i Socialtilsyn Syd

”Uagtet, at jeg synes, vi de seneste år netop har løftet ploven hos os i Socialtilsyn Syd, så kan jeg også konstatere, at svaret på de modsatrettede dagsordener fortsat er: ”Løft ploven” – lidt endnu.

Foto: Emil Ryge Christoffersen

Havde vi så sat ploven for dybt?

Tilsynstrykket skal sænkes med 30 procent! Den melding fra forsommerens regerings-aftale med KL har sat et tydeligt fortegn for 2024 i Socialtilsyn Syd. Jeg vidste i sommers slet ikke, at man kunne måle tilsynstrykket så præcist, så det kan opgøres i procenter.

Jeg havde det nok med den politiske melding, lidt som hvis min kone en dag kom hjem og meddelte mig, at nu ville hun gerne sænke "samtaletrykket" med 30%, fordi hun havde genovervejet sit samlede ressourceforbrug i ægteskabet. Det ville efterlade mig i forbløffelse – men stensikkert også give anledning til en vis både ransagelse af mit ægteskab – og selvransagelse af min egen rolle heri.

Har ændret vores praksis

For vi i Socialtilsyn Syd lagde ellers, syntes vi selv, flot fra kaj i starten af 2024. Vi havde rullet det organisatorisk forankrede risikobaserede tilsyn ud i 2023, havde efterhånden fundet vores ben og stod nogenlunde stabilt på jorden i tilgangen til vores "trykfordelte" tilsynsarbejde. Vi havde planer om at udvikle og finjustere yderligere på, hvordan tilsyn skulle fordeles blandt tilbud i grøn, gul og rød zone. Og vi planlagde i foråret 2024 – men skrin-

lagde det i efteråret 2024 på grund af den politiske turbulens – fra årsskiftet at orientere plejefamilier og tilbud, hver gang vi vurderede, at de skulle skifte grøn-gul-råd-kategori, så de kunne forvente, hvad tilsynstrykket ville være de kommende måneder.

I 2024 lancerede vi tillige en ny praksis med stikprøvebesøg i tilbud og plejefamilier for at kvalificere basistilsynet med de tilbud og plejefamilier, som er kategoriseret i grønt, og som udgangspunkt derfor er genstand for et minimumstilsyn, eller som kun får et 'lavt tilsynstryk', om man vil.

Langt færre tilsynsbesøg i fremtiden

Og så er jeg tilbage ved selvransagelsen. For i januar 2025 landede den politiske aftale om justeret lovgivning om socialtilsynene, som skulle udmønte forsommerens aftale om at sænke tilsynstrykket med 30 procent fra den 1. januar 2026.

I praksis betyder det, at tilbud og plejefamilier vil få langt færre tilsynsbesøg, fordi kræfterne groft sagt skal lægges der, hvor behovet er størst. Fair nok at der ikke skal være overflødig

kontrol med og dokumentation af tilbud og plejefamilier, som gør det godt. Det betyder i praksis, at der for velfungerende tilbud kan være op til tre års mellemrum mellem tilsynsbesøg på sociale tilbud og to år i plejefamilier. Hvordan vi konkret håndterer dette, vender vi helt sikkert tilbage til i de kommende års årsrapporter.

Men lige her er det oplagt at ransage egen tilsynspraksis – og vilkårene herfor. For socialtilsynene er stadig unge – ja, vel nærmest lidt umodne, både tilsynsfagligt og som forvaltningsmyndigheder. Kun godt 11 år på bagen er ingen alder, når institutioners praksis skal konsolideres. Vi har stadig meget at lære, meget at udvikle og justere. Men i en politisk kontekst er 11 år meget lang tid. Vindene skifter retning, krav om handlekraft kan måske nok udsættes måneder – men på ingen måde år. Inden da har politikerne for længst lavet nye aftaler og vedtaget ny lovgivning.

To modsatrettede dagsordener

Det er to modsatrettede dagsordener. Behovet for myndighedsmæssig og faglig konsolidering på den ene side og ønsket om politisk handlekraft på den anden. Uagtet at jeg synes, vi de seneste år netop har løftet ploven hos os i Socialtilsyn Syd, så kan jeg også konstatere, at svaret på de modsatrettede dagsordener fortsat er: "Løft ploven" – lidt endnu.

I årsrapporten sidste år spurgte jeg – tydeligvis lidt for kækt – i anledningen af tiåret for socialtilsynets tilblivelse, om vi har været en langsom succes. Jeg må nu konstatere, at nej, det mener Christiansborg ikke. Vi har muligvis været en succes – men vi har stensikkert været for langsomme! Derfor tager vi også konstruktivt imod den hjælp til at effektivisere socialtilsynet, som lovgivningen helt tydeligt er udtryk for.

Sænk trykket og pas jer selv

2024 var også året, hvor Auditkontoret hos Social- og Boligstyrelsen blev afviklet. Deres rolle har været at understøtte tilsynsopgaven med råd og vejledning. "Plov dybere" kan man vel næsten bedst sammenfatte deres motto. Så selvom det måske slet ikke har været hensigten, kommer det fra mit perspektiv til at se ud, som om Folketinget, regeringen og Kommunernes Landsforening står sammen om at sige "sænk tilsynstrykket – og pas jer selv".

Årsrapporten for 2024 fortæller forskellige historier. Udover dem om risikobaseret tilsyn, som jeg har omtalt ovenfor, vil jeg gerne fremhæve fortællingerne om en ny og meningsfuld tilsynsopgave. Vi fem socialtilsyn er fra 2024 blevet bedt om at føre det sociale tilsyn med en række specialundervisnings- og behandlingstilbud, som hver enkelt kommune har det overordnede tilsynsansvar for. Det har været spændende og udfordrende at starte dette tilsynsarbejde op – og vi ser frem til fortsat at løse den opgave, vi her er betroet. Vi takker for tilliden ved i nærværende årsrapport at fortælle, hvordan opgaven er grebet an.

Vi retter ind – og retter os op

Der er også en lidt skæv historie om, at vi i Socialtilsyn Syd har valgt at følge trop og være ens med de andre fire tilsyn, frem for at gå egne – og synes vi selv lidt mere fagligt kompetente – veje. Den historie kommer indirekte og utilsigtet til at stå som en markering af den rolle, Auditkontoret spillede mellem de fem socialtilsyn i de 11 år, kontoret eksisterede.

Vi har også rettet ind – med omkategorisering og reformulering af godkendelsesbrevet for ca. 400 plejefamilier, så deres godkendelser ift. børns støttebehov nu ligger på linje med Auditkontorets ønsker om at følge de øvrige socialtilsyns praksis. Og ikke – som vi havde gjort fra lovændringen i 2019 om plejefamilietypologier – lavet en lidt mere fintmasket godkendelsespraksis, som tilgodeså den kommunale forsyning af plejefamilier. Men læs selv.

Endelig er der små og større nyheder om årets gang i Socialtilsyn Syd. For eksempel om, at der nu på området for magtanvendelse tegner til at blive lidt større klarhed og tilslutning til den linje, Socialtilsyn Syd gennem årene har praktiseret.

Jeg håber, at Socialtilsyns Syds Årsrapport 2024 er et vidnesbyrd om en tilsynsorganisation, som i sin selverklærede umodenhed er indstillet på at vokse ved at se, lære – og herfra udvikle egen tilsynspraksis.

God læselyst.

Det risikobaserede tilsyn

Foto: Emil Ryge Christoffersen

Tilsynstrykket i det risikobaserede tilsyn

Socialtilsyn Syd i 2023 gik – i forlængelse af, at Socialstyrelsen i 2022 havde udgivet vejledning om risikobaseret socialtilsyn – over til et organisatorisk forankret risikobaseret tilsyn. Her var grundtanken, at plejefamilier og tilbud, som var visiteret i grønt, følgelig skulle have færre tilsynsbesøg og færre krav om at fremsende dokumentation af praksis end tilbud, der var visiteret i gul og rød. Med andre ord: at grønne tilbud skulle møde et *lavt tilsynstryk* – netop fordi de er vurderet som grønne.

Setuppet blev præsenteret i STS' Årsrapport 2023 – dog uden at bruge ordet '*tilsynstryk*'. I 2024 rettede politikerne på Christiansborg som et led i et mere generelt tilsynseftersyn også blikket mod socialtilsynet. Og her blev begrebet '*tilsynstryk*' et helt centralt omdrejningspunkt i det politiske fokus på tilsynets virke.

Socialtilsyn Syds grønne tilsynsplan tilsiger kun ét – oftest uanmeldt – tilsynsbesøg om året. Så medmindre STS modtager informationer, der giver grund til mistanke om en vigende kvalitet i tilbuddet, øges tilsynstrykket ikke med flere tilsynsbesøg eller på anden vis. Men som et led i at kvalitetssikre sin risikobaserede praksis indførte STS i 2024 stikprøvebesøg, som netop retter sig mod tilbud og plejefamilier med lavt tilsynstryk. For på den ene side at fastholde et let tilsynstryk i de grønne tilbud generelt og på den anden side kvalitetssikre den risikobaserede tilgang foretages disse stikprøvebesøg nu med et enkelt tema i fokus.

Bekræfter stikprøvebesøget, at den generelle kvalitet i det enkelte tilbud er god nok på de områder, der fokuseres på, ser STS ingen anledning til at øge tilsynstrykket, og det forbliver derfor lavt.

Læs mere om STS' stikprøvepraksis i artiklerne på side 12.

Det risikobaserede tilsyn i udvikling og drift

Socialtilsyn Syd har ført et organisatorisk forankret risikobaseret tilsyn i to år med både sociale tilbud og plejefamilier. Arbejdet med at udrulle, justere og udvikle den faglige kvalitet i tilsynet er fortsat i 2024, og tilsynsintensiteten er løbende tilpasset, så den er størst, der hvor behovet også er det.

Det risikobaserede tilsyn, som Socialtilsyn Syd (STS) satte i gang i 2023, er fortsat i 2024 efter en udrulningsplan, der løber frem til 2026. Og med to års risikobaseret tilsyn i benene vurderer Allan Vestergaard, leder af Tilbudsafdelingen i STS, at tilsynet nu matcher den politiske situation, som den tegner sig ved udgangen af 2024.

- Da vi overgik til organisatorisk forankrede risikobaserede tilsyn, lavede vi en organisatorisk risikovurdering af alle tilbud på mit område, som tilsynskonsulenterne så efterprøvede i praksis på de første tilsynsbesøg. Det har betydet, at vi har justeret tilsynsintensiteten, så kræfterne bruges der, hvor behovet er størst, som også er det, politikerne taler om, at vi skal.

Forventer arme over kors

Det har, erkender Allan Vestergaard, ikke været uden udfordringer.

- Det er både et kulturbrud og teknisk svært at håndtere, at vi organisatorisk risikovurderer hvert enkelt tilbud, for hvad betyder det for den enkelte konsultents faglige frihed, som tidligere selv har lavet risikovurderingen? Den balance har vi arbejdet med at finde for at kunne føre et ensartet og uvildigt tilsyn. Og jeg oplever, at vi er landet et godt og ambitiøst sted, hvor organisationen sætter udgangspunktet, og at konsulenten i front kan justere ved det enkelte besøg, hvis det er nødvendigt.

Samtidig forventede han skepsis og modstand, når så en så gennemgribende ny måde at føre tilsyn på indføres.

- Mine medarbejdere er så fagligt ambitiøse, at jeg forventer, at de sidder med en god, men sund, portion socialfaglig skepsis, når vi ruller sådan noget ud. De har mulighed for at påvirke det, så de får ejerskab og kan stå på mål for det, de går ud med til tilbuddene.

Adaptiv og differentieret risikovurdering i praksis

Alle tilsynskonsulenter foretager en konkret risikovurdering af de tilbud, de fører tilsyn med, baseret på et system med kategorierne grøn, gul og rød. Udgangspunktet er, at tilbuddene som standard vurderes som grønne, medmindre en konkret vurdering eller observation peger i en anden retning, forklarer Alan Vestergaard.

- Hvis en konsulent er i tvivl om risikoniveauet efter et besøg, har vi fleksible arbejdsgange, der gør det muligt at justere vurderingen uden at påføre tilbuddet unødigt belastning. Ved tegn på problematikker, der kan føre til et skærpet tilsyn, sanktioner eller en nærmere undersøgelse, kan konsulenten inddrage en portefølje- og fagansvarlig. Sammen udarbejder de en kortfattet og målrettet plan, der præciserer, hvad der skal undersøges, hvilken metode der skal anvendes, og inden for hvilken tidsramme det skal ske. Planen kan efterfølgende evalueres for at sikre, at res-

sourcerne anvendes korrekt, og at tilbuddet ikke belastes unødigt, siger han.

Tilbud, som enten har potentiel eller overhængende risiko, eller som kræver en særlig indsats, visiteres til afdelingens interne indsatsteam. Teamet er specialiseret i at håndtere komplekse problemstillinger med særligt fokus på forvaltningsretlige aspekter. Det sikrer, at både socialfaglige og juridiske principper overholdes.

- Her er det afgørende, at den tilsynskonsulent, der kender tilbuddet, næsten altid inddrages i processen, så teamet løbende arbejder med aktuel og relevant viden. Teamet samarbejder desuden tæt med juridiske og faglige ledere for at sikre, at alle lovmæssige krav overholdes, og at tilbuddene løbende er orienteret om deres status og den videre proces. Dette bidrager til en korrekt og retfærdig behandling af tilbuddene, selv i mere komplekse og atypiske situationer, uddyber Allan Vestergaard.

Denne tilgang, tilføjer han, gør systemet både dynamisk og tilpasset praksis.

- Samtidig giver det mulighed for en retrospektiv evaluering af ressourceforbruget for at sikre, at indsatsen altid er relevant og proportional med risikoen.

Flere uanmeldte besøg

I 2024 er der arbejdet videre med at tilpasse spørgeguides, som skal sikre, at konsulenterne er velforberedte og får spurgt om alt det, de skal, på tilsynsbesøget. Fordi STS fører tilsyn med mange forskelligartede tilbud og målgrupper, fordrer hvert tilsyn konkret forberedelse. Spørgeguidene sikrer en klar ramme for tilsynsarbejdet og giver samtidig fleksibilitet til at afvige fra den og møde borgerne situationsbestemt, når det er nødvendigt.

Samtidig er antallet af uanmeldte besøg øget.

- I løbet af de år, vi har eksisteret som socialtilsyn, har vi som oftest oplevet troværdige og samarbejdsvillige tilbud, der ærligt og åbent har bidraget til de tilsyn, vi har gennemført.

Den erfaring har givet os grund til at have tillid til tilbuddene og deres arbejde. Men det er samtidig en del af vores opgave at sikre, at denne tillid også er velbegrundet. Gennem vores tilsynsmetoder, bl.a. både anmeldte og uanmeldte besøg, arbejder vi for at skabe et solidt fundament for denne tillid, så den ikke alene bygger på gode intentioner, men også på faktuelle observationer og vurderinger.

Samlet set vurderer Allan Vestergaard, at det risikobaserede tilsyn har løftet den generelle kvalitet af tilsynet på tilbudsområdet. Han fremhæver, at tilsynskonsulenterne møder borgerne mere relevant, er godt forberedte og har en dybere forståelse for den kontekst, borgerne indgår i. Udover det systematiske arbejde med spørgeguides, som konsulenterne selv har været med til at udvikle og justere, så de passer til den konkrete opgave, har tilbudsafdelingen valgt at specialisere sig inden for tre klynger og har investeret ressourcer i at styrke sine funktioner.

- Det betyder, at vores konsulenter har aktuel viden inden for deres område, samtidig med at de stadig er generalister, der kender porteføljen på tværs af alle tre klyngeområder. Denne kombination af specialisering og generalistkompetencer sikrer et stærkt og nuanceret tilsyn, der er tilpasset både borgerne og tilbuddenes behov, konstaterer Allan Vestergaard.

Driftsår på plejefamilieområdet

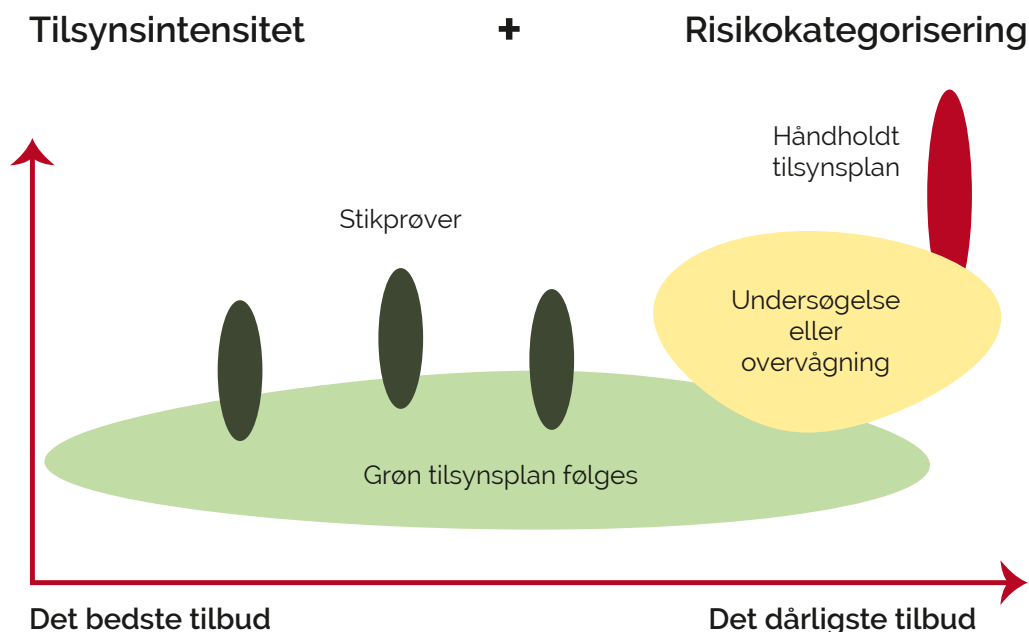
- På plejefamilieområdet var 2024 året, hvor vi konsoliderede, kvalitetssikrede og opbyggede en endnu stærkere praksis i det risikobaserede tilsyn. Fordi accepten af og processen med at udrulle det organisatorisk forankrede risikobaserede tilsyn er forløbet forholdsvist gnidningsfrit, har 2024 været et driftsår, konstaterer Manja Rasmussen, leder af Plejefamilieafdelingen i Socialtilsyn Syd.

Og i modsætning til tilbudsområdet har Plejefamilieafdelingen endnu ikke haft behov for fx at justere på spørgeguides eller anden tilpasning af tilsynspraksis, men arbejder løbende med at sikre, at guiderne er så gode som muligt.

- Hvor tilbudsområdet har forskellige målgrupper af borgere, er plejefamilierne langt mere ensartede og skal levere samme kvalitet ind i den samme kvalitetsmodel, og derfor har vi endnu ikke set et behov for justeringer. Men det kan komme. Fordi Kvalitetsmodellen er dækkende for alle typer af plejefamilier, er det min vurdering, at vores setup for det risikobaserede tilsyn med plejefamilierne er stabilt og velfungerende, siger Manja Rasmussen og tilføjer:

- Dette nye, organisatorisk forankrede risiko-setup understøtter samtidig et lavere tilsynstryk, fordi vi mener, at vi kan stå på mål for at komme mindre hyppigt i en stor gruppe af plejefamilier.

Risikobaseret tilsyn =

Dialogmøder med plejefamilier

I 2024 har Socialtilsyn Syd afholdt dialogmøder med plejefamilier fire forskellige steder i landet. Temaet for møderne har været det samme alle steder: Socialtilsyn Syds tilgang til myndighedsopgaven og til det risikobaserede socialtilsyn.

- Formålet med møderne er at skabe et rum for gensidig dialog og information. Vi inviterer generelt godkendte plejefamilier i vores tilsynsområde, så de kan høre mere om, hvad vi som tilsyn er optaget af, og så vi kan gå i dialog med dem om vores fokus for tilsynet – ud fra de temaer, vi har sat på dagsordenen til dialogmødet, siger Karina Andersen, faglig koordinator i Plejefamilieafdelingen i Socialtilsyn Syd, der fremhæver, at temaerne for dialogmøderne også bliver defineret af den feedback, plejefamilierne giver på de foregående temadage.

Oplægget fra Socialtilsyn Syd gennemgik bl.a. rammerne for myndighedsopgaven

generelt og specifikt i forhold til tilsynet med plejefamilierne og en grundig gennemgang af det risikobaserede tilsyn med plejefamilierne.

- Vi gennemgik bl.a., hvilke kriterier der ligger til grund for vores vurdering af den enkelte plejefamilies kvalitet, hvordan vi behandler ansøgninger om ændringer i godkendelsesgrundlaget, hvis en plejefamilie ønsker det osv. Og så gennemgik vi rammen om og formålet med et risikobaseret tilsyn, den systematiske risikovurdering af plejefamilierne, tilsynsintensiteten, som afspejler risikovurderingen og den konkrete inddeling i grøn, gul og rød kategori, tilsynsplanerne m.m., fortæller Karina Andersen.

Dialogmøderne giver mulighed for både mundtlig feedback fra plejefamilierne til de aktuelle temaer, som diskuteres, og til at evaluere mødet og her give udtryk for ønsker til temaer på kommende dialogmøder.

Ny tilsynspraksis: Stikprøvebesøg med afgrænset tema

Som et supplement til de risikobaserede tilsynsbesøg gennemfører Socialtilsyn Syd nu også stikprøvebesøg med udvalgte temaer i fokus. Stikprøverne har til formål at kvalificere basistilsynet med de tilbud og plejefamilier, som er kategoriseret i grønt.

Når et tilbud eller en plejefamilie er kategoriseret i grønt, dvs. leverer en tilfredsstillende kvalitet i ydelser og indsats, set i forhold til præcis deres godkendelse, kommer socialtilsynet på tilsynsbesøg minimum en gang om året – det såkaldte basistilsyn.

For at kvalitetssikre dette basistilsyn har Socialtilsyn Syd i 2024 indført stikprøvebesøg i et udvalgt antal tilbud og plejefamilier. Stikprøvebesøgene har et skiftende tema i fokus, fx kommunikation med borgerne, brugen af sociale medier eller unges mistrivsel. Det kan både være temaer, som indgår i Kvalitetsmodellen og temaer, som tilsynsfagligt er interessante at gå i dybden med.

- Kriteriet for vores nye stikprøvebesøg i plejefamilierne er, at de er genstand for et minimumstilsyn, dvs. at vi kun besøger dem en gang om året, fordi de er 'i grønt'. Via stikprøverne vil vi gerne sikre, at vi stadig kan stå på mål for den enkelte plejefamilies kvalitet holdt op imod deres godkendelse. Så det er altså en kvalitetssikring af minimumstilsynet, forklarer Karina Andersen, faglig koordinator for plejefamilieområdet i Socialtilsyn Syd.

Sociale medier og unges mistrivsel

Temaet for stikprøvebesøgene hos plejefamilierne i første halvår af 2024 har været brugen af sociale medier. Dels fordi det er et område med stor bevågenhed i samfundet generelt, og dels fordi det også indgår i Kvalitetsmodellen.

- Vi har udviklet en interviewguide til formålet, og konsulenterne skal, baseret på de informationer, de får med hjem, vurdere, om der er noget i tilsynet, der giver anledning til fx nye faglige refleksioner. For ét er, at tilsynet med afsæt i Kvalitetsmodellen ikke giver anledning til et skift i risikovurdering af den enkelte plejefamilie. Men derfor kan der godt være andre oplysninger fra stikprøvebesøget, som giver os et andet fagligt perspektiv på plejefamilien end det, vi har fået ved vores basistilsyn. Man kan sige, at vi på den måde trykprøver vores eget arbejde, siger Karina Andersen.

I anden halvdel af 2024 har temaet i stikprøverne hos plejefamilierne været 'unges mistrivsel' – endnu et aktuelt tema i en samfundsmæssig kontekst. Når temaet er

Foto: Ulrik Tofte

interessant at gå endnu mere i dybden med, beror det på en antagelse om, påpeger Karina Andersen, at et barn eller ung, som er anbragt, kan være 'dobbeltdisponeret' for mistrivsel.

- De børn og unge, som bliver anbragt, kommer jo fra en svær social baggrund, så de har allerede en tung bagage med sig. Derudover kan de – ligesom andre unge, der ikke har særlige behov eller er anbragte – blive ramt af udfordringer og mistrivsel. Og når de så tilmed er anbragt, fx i en plejefamilie, står det tydeligere for mig, hvorfor der kan være grund til at antage, at deres trivsel er dobbelt udfordret.

Generelt har plejefamilierne responderet positivt på det nye stikprøvetilsyn, understreger Karina Andersen.

- Vi anmelder vores stikprøvebesøg på forhånd, så alt er åbent og deklareret. Og plejefamilierne giver udtryk for, at vores besøg er både interessante og relevante – at vi kommer og spørger detaljeret ind til et konkret emne.

Flue på væggen

I Tilbudsafdelingen i Socialtilsyn Syd har tilgangen til stikprøvebesøgene været tilrettelagt og afviklet lidt anderledes end hos plejefamilierne, fortæller fag- og porteføljeansvarlig Tina Eriksen Bech.

- Vi har valgt at undersøge nogle specifikke formål – noget, vi fagligt er nysgerrige på. På tilbuddene for voksne med handicap har vi haft fokus på at inddrage borgerne, fordi mange af dem ikke har et verbalt sprog – og

for nogle vedkommende faktisk næsten ikke kan rumme, at vi overhovedet kommer på besøg. I de tilfælde kommer vi til at læne os meget op ad, hvad ledere, medarbejdere og pårørende fortæller os. Derfor har vi valgt, på stikprøvebesøgene, at forholde os iagttagende – sidde i et hjørne og observere, hvordan kommunikationen og samværet med borgerne finder sted med afsæt i en observationsguide, som er udviklet til denne nye type tilsynsbesøg.

Ligesom hos plejefamilierne er kriteriet for stikprøvebesøgene også her, at det enkelte tilbud skal være kategoriseret som grønt. Og at det skal rumme en stor del af borgere uden verbalt sprog, så det netop ikke er de bedre talende, som løber med al opmærksomheden.

- Vi er blevet mere bevidste om, at der er flere borgere, vi sjældent får talt med, så ved at åbne op for observationerne i en systematisk form, har vi skabt en ny metode at arbejde efter.

Er obs på egne bias

Efter stikprøvebesøget modtager tilbuddet en tilsynsrapport, som også adskiller sig fra de almindelige tilsynsrapporter ved at være udviklet direkte til stikprøvetilsynet.

- Det, vi har observeret ved tilsynet, får tilbuddet beskrevet, også for at sikre, at vi ikke har mistolket det, vi har observeret, fx fordi vi er farvet af egne bias. Og vi har, efter observationerne på stikprøvebesøgene, ændret i kvalitetsmodellen for det enkelte tilbud i 19% af tilfældene, siger Tina Eriksen Bech.

Stikprøvetilsyn lyser vores faglighed op

Foto: Palle Peter Skov

Botilbud Samstyrken i Varde har haft Socialtilsyn Syd på et første stikprøvebesøg med fokus på kommunikationen med borgerne. En god måde at komme fagligt i dybden med et tema på, som man ikke når ved de almindelige tilsynsbesøg, er afdelingsleder og pædagog på stedet enige om.

I september ringede Socialtilsyn Syd uanmeldt på døren til Samstyrken, et botilbud i Varde. Stedet huser borgere med fysiske og psykiske funktionsnedsættelse i alderen 18-45 år, og flere har ikke et verbalt sprog, men kommunikerer på anden vis.

Derfor var kommunikation med beboerne netop temaet for dette første, nye stikprøvetilsyn, som Socialtilsyn Syd har indført i 2024. Og det var en god begyndelse, bekræfter afdelingsleder Ann-Tina Schütt.

- Dels var det positivt at opleve, at de var her så kort, højst 30 minutter, og dels at de var fluer på væggen. De observerede og var ikke så indgribende i hverdagens arbejdsgang, så hverdagen kunne fortsætte som vanligt – i modsætning til de almindelige tilsynsbesøg, som tager meget mere tid og involverer flere mennesker.

- Men det var også fint at opleve, at de fagligt stikker fingeren lidt dybere i jorden og ser, hvad her foregår. Og netop i forhold til kommunikation med borgere uden sprog kunne de opleve, hvordan en af vores beboere fx kommunikerer med fødderne. Dette nedslag med tid til refleksion er et fint supplement til de almene tilsynsbesøg, hvor vi taler om mange andre ting også.

Tilsynet fører positiv kontrol

Det får Ann-Tina Schütt til at fremhæve, at både hun, medarbejderne og Samstyrken som helhed ser socialtilsynet som en positiv samarbejdspartner og medspiller, der er med til at understøtte og sikre, at en fælles retning fastholdes.

- Jeg ved godt, at de fører kontrol, men set med vores øjne er det i givet fald positiv kontrol. Tilsynene er både fagligt lærende og berigende for os, fordi hele vores tænkning her på stedet er faglig. Alt, hvad vi gør, skal være fagligt funderet – vi skal vide, hvorfor vi gør, som vi gør, fordi vi er sat til at løse en faglig opgave. Så uanset om vi hygger og spiser boller med beboerne eller noget andet, har det et fagligt afsæt. Og derfor er det fantastisk at have tilsynet på besøg, fordi de stiller nysgerrige spørgsmål og får os til at reflektere over, hvorfor vi gør, som vi gør.

Emma Esbech er pædagog og stedets arbejdsmiljørepræsentant. Hun var ikke til stede ved stikprøvebesøget, men har deltaget i de almindelige tilsynsbesøg og bakker op om sin leders holdning.

- Jeg oplever tilsynet som meget respektfuldt og nysgerrigt. Og for mig blev det tydeligt i samtalen med tilsynet, hvor stor vægt de lægger på vores faglighed – den kommer virkelig frem i lyset.

Tilsynsrapporter er et godt værktøj

Efter et tilsynsbesøg bliver tilsynsrapporten heller ikke bare arkiveret i en mappe og aldrig læst igen. Ann-Tina Schütt bruger den som afsæt for en faglig refleksion, læring og videndeling med personalet, fortæller hun.

- Fordi tilsynets observationer er med til at sikre en fælles faglig tilgang og får os til at reflektere sammen. Her kan tilsynsrapporten støtte os i at undersøge, om der er noget, vi selv overser i hverdagen. Og samtidig sikrer de uanmeldte besøg, at tilsynet kan se, at det vi siger, vi gør, stemmer overens med det, vi gør i hverdagen. Det er ikke bare historier fra de varme lande. Så de spiller os gode og kan gøre os opmærksomme på, hvis vi er på vej i en retning, som ikke er hensigtsmæssig, siger hun og tilføjer, at også ledelsen for hvert botilbud hvert år indkaldes til gennemgang af tilsynsrapporten med centerleder, direktør for social og sundhed samt socialchef for at sikre videndeling og læring i hele organisationen.

Udover at bruge tilsynsrapporterne som et aktivt, fagligt redskab gør Ann-Tina Schütt ydermere det, at hun hvert tredje år sletter tilsynsrapporterne og gennemfører en pædagogisk dag med personalet, hvor hele det faglige grundlag fra rapporterne gennemgås.

- Igen: Det er for at sikre, at vi har en fælles faglig tilgang til det, vi laver, så både myndighed og borgere får det, vi er bestilt til. Og ikke mindst at medarbejderne kan gå hjem hver dag med en følelse af faglig stolthed.

- Ja, det at få sat lys på fagligheden og stillet nysgerrige spørgsmål i en meget dialogbaseret form bringer os videre i vores arbejde. På den måde er det givende, at der kommer nogle udefra med andre øjne på vores arbejde, bekræfter Emma Esbech.

En markør udefra

Den lyskegle, som både leder Ann-Tina Schütt og pædagog Emma Esbech oplever, at socialtilsynet fungerer som, forbliver også tændt i en vis tid efter tilsynsbesøget.

- Selvom vi ikke har fået konkret feedback

Foto: Palle Peter Skov

på stikprøvebesøget, kan jeg mærke, at min hjerne zoomer ind på det tema, vi har talt om. Det gør, at jeg i højere grad retter fokus på og optimerer det ved at tale med personalet om – "er vi nu sikre på, at vi gør det med billederne, vi skal også lige tjekke ..." osv. For mig handler det slet ikke om at score 5 i alle kriterier i Kvalitetsmodellen, men om læring.

For Emma Esbech er de pædagogiske dage med til at afdramatisere tilsynsbesøgene fra socialtilsynet.

- Fordi der kommer en genkendelighed i det, som står i rapporterne, og det, vi taler om på temadagen. Det styrker min faglige sikkerhed – for ellers kan man jo godt være lidt nervøs

for at sige noget forkert, når socialtilsynet kommer på besøg.

Ledelsesmæssigt er tilsynsbesøgene og rapporterne et godt værktøj for Ann-Tina Schütt. De er med til at holde det faglige niveau og klæde medarbejderne på til opgaven, oplever hun.

- Det er en markør udefra, som viser mig, om vi bevæger os i den rigtige retning og skærper min opmærksomhed på, hvor mit fokus skal være. Derfor er jeg også glad for, at vi skifter konsulent hvert andet år, fordi det fastholder en ægte nysgerrighed. Og jeg synes virkelig, at konsulenterne virker godt fagligt funderede. Derfor får vi så meget ud af deres besøg.

Botilbud Samstyrken i Varde

er et specialiseret botilbud til borgere med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse i alderen 18-45 år. Borgerne har autisme, SCAD-defekt, mental retardering, Downs syndrom, cerebral parese, succinat semialdehyd dehydrogenase defekt, organisk dysfunktion, df710, senhjerneskeade og paranoid skizofreni. Botilbuddet er tilpasset efter §105/85 og tager udgangspunkt i den enkelte borgers funktionsniveau.

Fagligt arbejder man ud fra en kognitivt, ressourcefokuseret, anerkendende og neuropædagogisk faglig tilgang med stort fokus på selv- og medbestemmelse i eget liv og på den enkelte borgers behov i forhold til beskæftigelse tilpasset ressourcer, kompetencer, interesser og drømme.

Læs mere på samstyrken.dk

”Vi oplever ikke, at vi bliver kontrolleret, når tilsynet er på besøg”

Foto: Palle Peter Skov

Hos plejefamilien Andreassen er socialtilsynets besøg altid en positiv oplevelse, og de nye stikprøvebesøg er ingen undtagelse. Det er en god anledning til at få talt om et aktuelt emne, der vedrører deres plejebørn, mener Andreas og Toni Andreassen.

Når man har 15 års erfaring som plejefamilie, er endnu et besøg fra socialtilsynet *no big deal*. Tværtimod er tilsynsbesøgene altid en positiv oplevelse, er Andreas og Toni Puk Andreassen enige om. De er gift, har selv en søn på 21 år og pt. tre plejebørn – to piger på hhv. 7 og ti år, som skal blive boende hos dem, og en lille, som skal bortadopteres.

- Vi startede som aflastningsfamilie og fik siden fuldtidsplejebørn. Nogle af vores venner var plejeforældre, så det var nok derfor, vi også valgte det. Og for at gøre en forskel for nogle børn, selvfølgelig, siger Toni Puk Andreassen, der er plejemor på fuld tid, mens hendes mand, Andreas, har et deltidsjob ved siden af.

Et relevant tema

Hvad tænker I om, at Socialtilsyn Syd har indført et stikprøve-besøg i tillæg til de almindelige tilsynsbesøg?

- Det er helt fint. De er altid utroligt positive og ærlige om, hvorfor de kommer. Stikprøvebesøget, som jo er anmeldt, handlede sidste gang om sociale medier, og det var egentlig ret spændende. Vi kunne høre, at tilsynskonsulenten vidste en del om det. Så selvom vi selvfølgelig har sat os ind i noget af det, er vi ikke født ind i den internetverden. Derfor var det fint at få en snak om alt det, som foregår og kan ske på nettet for de unge. På den måde blev vi mere bevidste om alle de 'farer', som lurar i den verden, siger Toni Puk Andreassen.

Plejefamiliens to piger har begge mobiltelefoner. Den yngste ser dog kun YouTube Kids på den. Den ældste har også en computer og er på sociale medier. Derfor var temaet ganske relevant, er Toni og Andreas Andreassen enige om.

- Den samtale ville vi nok ikke have haft, hvis ikke konsulenten var kommet. For selvom vores to piger ikke er så gamle endnu, har de altid deres telefoner med sig. Og vi har talt en del med især den ældste om, at man ikke altid kan regne med, at folk er dem, de giver sig ud for at være på nettet. Vi har en aftale om, at hvis hun oplever noget, skal hun komme og sige det til os. Der var faktisk en, som spurgte, om han kunne få hendes adresse, hvortil hun svarede: "Hvad tror du selv?".

Hilste et uvildigt tilsyn velkommen

Stikprøvebesøget var, udover temaet, på ingen måde anderledes end de vanlige tilsynsbesøg, er ægteparret enige om.

- Vi har som sagt altid haft et godt samarbejde med tilsynet. Vi har jo været plejefamilie, inden der var et egentligt tilsyn, og vi har bestemt hilst velkommen, at det kom. Derfor er vi også glade for besøgene. Tidligere var vi meget afhængige af den kommune, som godkendte os som plejefamilie. Tilsynet i dag virker mere objektivt og uvildigt, og jeg tror, at der blev skilt nogle plejefamilier fra i den proces, hvilket er godt for plejefamiliernes ry.

Når det er sagt, oplever plejefamilieparret ikke, at tilsynsbesøgene som sådan rustar dem bedre til at være plejefamilie.

- Er der viden, vi synes, vi mangler som plejefamilie, opsøger vi den jo bare selv. Men tilsynene giver som regel stof til eftertanke, og vi kan diskutere og vende ting med dem, når de er her. De er også gode til at tale med vores piger, når de skal det. Så vi sidder aldrig med en oplevelse af, at de er en myndighed, eller at vi bliver kontrolleret. Der er plads til at sige højt, hvad vi tænker.

***Vi sidder aldrig
med en oplevelse
af, at de er en
myndighed,
eller at vi bliver
kontrolleret.***

Andreas og Toni Andreassen,
plejeforældre

Tilsyn med behandlings- og specialtilbud

Foto: Ulrik Tofte

Samarbejde sigter efter fælles tilsynspraksis

Tilsynet med behandlings- og specialundervisningstilbud

Den 1. januar 2024 trådte Lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge i kraft. Loven gælder for behandlings- og specialundervisningstilbud, der yder både støttende indsatser i form af pædagogisk støtte og behandling efter barnets lov og specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter folkeskoleloven, til børn og unge, der har behov for begge indsatser. Fra 1. juli 2024 skulle behandlings- og specialundervisningstilbuddet være godkendt af beliggenhedskommunen for at kunne modtage børn og unge. Godkendelsen sker ved at indgå en kvalitetsaftale mellem beliggenhedskommunen og behandlings- og specialundervisningstilbuddet.

Kilde: Børne- og undervisningsministeriet

I 2024 fik socialtilsynet et tilsynsområde: Den pædagogiske støtte til børn og unge på behandlings- og specialundervisningsskoler. For at sikre ensartet tilsynspraksis valgte landets fem socialtilsyn i fællesskab at udvikle en ramme for tilsynet. En god og meningsfuld samarbejdsproces oplever tilsynskonsulent og administrationsleder fra Socialtilsyn Syd, som deltog i arbejdsgruppen. Det samme siger sektionsleder i Socialtilsyn Hovedstaden om processen.

Med Lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge, som trådte i kraft 1. januar 2024, fik socialtilsynet et nyt område at føre tilsyn med: Den pædagogiske støtte til børn og unge på landets behandlings- og specialundervisningsskolerne. Skoletilsynet står stadig for tilsynet med undervisningen.

For at imødekomme et ofte formuleret ønske om en mere ensartet tilsynspraksis valgte landets fem socialtilsyn at finde fælles fodslag i denne nye opgave ved at gå sammen om at udvikle en ramme for tilsynet. Processen foregik i en arbejdsgruppe og i tæt sparring med STUK. Socialtilsyn Hovedstaden, hvor langt de fleste behandlings- og specialundervisningsskoler er beliggende, tog teten

på et første udkast, fordi tilsynet har erfaring med området.

Fra Socialtilsyn Syd deltog specialkonsulent Dorthe Vinggaard Jespersen sammen med administrationsleder Claus Ribe Bagge i arbejdsgruppen, og hun har kun ros til overs for processen.

- Det var en rigtig god proces. De fem tilsyn er meget forskellige, også når vi kommer ned i detaljerne, men i arbejdsgruppen havde vi tid til at undersøge hinandens tilgange og måder at tænke tilsyn på. Så den tid, vi har brugt på arbejdet, var godt givet ud, siger Dorthe Vinggaard Jespersen og fortsætter: - Selvfølgelig er målet med vores tilsyn ikke forskelligt, men vi kan godt have forskellige måder at nå til målet på. Fx er holdningen hos os, at vi ikke skal indhente mere dokumentation end det, som er relevant i forhold til det konkrete tilsyns temaer. Mens holdningen hos nogle af de andre tilsyn er at indhente det materiale, som måske kunne give relevans for tilsynets temaer.

Skubbet til faglig selvforståelse

Tilsynet med den pædagogiske støtte på behandlings- og specialundervisningsstederne minder meget om det tilsyn, som føres efter

den 'almindelige' kvalitetsmodel på tilbuds- og plejefamilieområdet. Men en forskel er bl.a., at det enkelte tilsyn ikke munder ud i en score efter 5-skalaen, som andre tilsyn gør.

- Vi skal derimod lave en individuel tekst i tilsynsrapporten til hvert sted, også selvom det ligger i den gode ende af vores kvalitetsvurdering. Det gør vi i STS normalt ikke til de tilbud og plejefamilier, vi scorer til et femtal. Men her var det magtpåliggende for de andre tilsyn, at vi ikke sender den samme standardtekst ud til de 'gode' steder, siger Dorthe Vinggaard Jespersen og fortsætter:

- I stedet for en score skal vi i tilsynsrapporterne udarbejde individuelle vurderingstekster til hver skole. Ved vores myndigheds-tilbud benytter STS en standardtekst til vurderingerne, hvis et tilbud bedømmes til en score på fem. Da der ikke er en score at læne sig opad i de nye tilsyn, bliver det ekstra relevant med uddybende vurderingstekster. Og det giver rigtig god mening, da det dels beskriver, hvad STS har vurderet på baggrund af, og dels beskriver skolernes særkende.

Hun oplevede også processen som lærerig, fordi den rokkede lidt ved den faglige selvforståelse i Socialtilsyn Syd.

- Det er sundt for os at blive skubbet lidt til, så vi ikke sidder i vores egen lille andedam og tænker, at "det går jo meget godt". Så for mig at se gav samarbejdet på den måde virkelig god mening – at kunne gå hjem efter et møde med de andre og diskutere, hvorfor de mon tænker sådan, når vi tænker sådan ... Og netop fordi de fem tilsyn er så forskellige, var det godt, at vi var nødt til at blive enige. Det betyder, at alle i dag har en aktie i den ramme, vi arbejder indenfor.

Opgaven er godt placeret

Lovgivningen lægger op til fysiske, anmeldte tilsynsbesøg, og den enkelte kommune må selv vurdere, hvor høj frekvensen skal være. Foreløbig svinger den fra et til to tilsyn om året for STS' vedkommende.

Dorthe Vinggaard Jespersen er den primære tilsynskonsulent i STS på det nye område. Hun har ni skoler i porteføljen samt et par stykker i pipelinen og har været ude på de første tilsyn.

Hun oplever, at placeringen af opgaven hos tilsynet giver god mening, og at stederne også tager godt imod de nye tilsynsførende.

- Vi har jo stor erfaring med at føre sådanne tilsyn, så blandt andet derfor mener jeg, at opgaven er godt placeret hos os. Det er mit indtryk, at skolerne er glade for, at der udover skoledelen også er fokus på behandlingsdelen. Flere skoler har under tilsynsbesøgene nævnt, at hvis ikke behandlingen lykkes, lykkes skoledelen heller ikke. Så min overbevisning er, at kvaliteten af skolernes samlede indsats styrkes i takt med, at skolerne skal forberede og gennemføre tilsynsbesøgene.

Desuden er der lagt op til ved disse tilsyn, fortsætter Dorthe Vinggaard Jespersen, at skolerne skal modtage udviklingspunkter.

- Det medfører, at jeg konstant skal tænke over, hvad de konkrete skoler kan gøre for at levere en endnu bedre indsats. Det kan fx være større fokus på progressionsmålinger eller mere systematisk dokumentation og evaluering i forhold til mål og delmål, siger hun.

Efter endt tilsynsbesøg fremsendes rapporten til både skolen og til den aktuelle kommune, hvorefter vi afholder et evalueringsmøde med chefen for området. Herefter er det kommunernes ansvar at få udarbejdet en samlet rapport for både skole- og behandlingsdelen til de konkrete skoler.

Vurderer du, at de fem tilsyn agerer ensartet i disse nye tilsyn?

- Det er for tidligt at sige. Nu er vi trukket i arbejdstøjet og skal først have nogle kilometer i benene, inden vi kan sammenligne niveauerne.

Godt klædt på til opgaven

Claus Ribe Bagge, administrationsleder i Socialtilsyn Syd, deltog også i arbejdsgruppen bag det nye tilsyn, og han bakker op om Dorthe Vinggaard Jespersens oplevelse af processen og resultatet.

- Jeg oplevede, at samarbejdet i arbejdsgruppen var godt og givtigt – alle lænede sig virkelig ind i opgaven. Det gav mulighed for, at vi hurtigere kunne finde et fælles ståsted ved at trække på hinandens erfaringer, hvor især Socialtilsyn Hovedstaden jo havde mere at byde ind med, fordi de har erfaring med området. Med den korte deadline vi havde på opgaven (ift. lovens ikrafttræden, red.), var det også en god måde at bruge ressourcerne på, siger han og tilføjer:

Alle har været meget committed til det fælles udgangspunkt med at skabe en fælles ramme for tilsynet, og alle var meget tro mod lovgivningen.

Pia Eriksen, sektionsleder
Socialtilsyn Hovedstaden

- Jeg synes, at vi har fået et resultat, som gør, at vi er bedre klædt på og har fået et bedre fundament at stå på i forhold til at løse opgaven. Så må tiden vise, om det lykkes at undgå, at noget falder ned mellem stolene, når tilsynet er opdelt i den pædagogiske og den undervisningsmæssige del. Det kommer nok til at stå sin prøve, når det møder praksis.

Dedikeret til et fælles udgangspunkt

I Socialtilsyn Hovedstaden (STH) deltog sektionsleder Pia Eriksen i arbejdsgruppen om den nye tilsynspraksis som ansvarlig for STH's bidrag til udviklingsprocessen og for den efterfølgende implementering i praksis. Hun er som kollegaerne i STS også meget positiv overfor forløbet.

- Som socialtilsyn bliver vi jo hele tiden målt på ensartetheden tilsynene imellem. Det så vi som en kongemulighed at sikre med ny lovgivning, for det er langt nemmere at ensrette en ny praksis end en, vi hver især har kørt i ti år. Og jeg synes, at processen var god, siger hun og uddyber:

- Alle har været meget committed til det fælles udgangspunkt med at skabe en fælles ramme for tilsynet, og alle var meget tro mod lovgivningen. Jo, selvfølgelig var der nogle knaster, vi skulle nå til enighed om, fx hvor mange timer vi lægger i opgaven, men det er lykkedes at mødes et sted på midten. Det samme gælder omfanget af materiale, vi skal indhente forud for et tilsyn. Her er vi også landet et fornuftigt sted. Og jeg synes helt generelt, at vi har haft nogle fine møder.

Af de fem socialtilsyn fører STH tilsyn med langt de fleste behandlings- og specialun-

dervisningssteder – 68 i alt. Og tilsynet har også forlods erfaring med opgaven, fordi nogle kommuner tidligere har tilkøbt opgaven hos dem. Derfor dannede STH fortrop i arbejdsgruppen.

- Vi kastede meget energi i arbejdet, dels fordi vi har så mange tilbud, og dels fordi vi havde erfaring med området. Vi har derfor også været spændte på, hvor langt fra 'virkeligheden' den nye ramme lå, og jo, vi skal justere nogle steder, men i det store og hele fungerer det fint, siger Pia Eriksen og tilføjer, at for hende at se er det særlige i rapportskrivningen på dette område er, at en kommune er modtager og også har myndighedsansvaret.

- Så hvis tilsynet viser bekymrende kvalitet, skal rapporten være så tydelig, at en anden myndighed kan sanktionere på baggrund af den, siger hun.

Hvad mener du om det alignment i opgaven tilsynene imellem, som arbejdsgruppen har været udtryk for?

- Lovgivningen siger, at vi skal føre et "uvildigt og ensartet tilsyn", så derfor er det selvfølgelig vigtigt, at vi fx ensarter timeforbruget og kontrakterne på opgaven. Men der ligger også en tryk for tilbuddene i, at vi går ens til opgaven. Så jeg synes, det er tilfredsstillende at kunne sige til en kommune, som har tilbud i flere forskellige kommuner, at kontrakten og rammen om opgaven er den samme, så de ikke skal forholde sig til fem forskellige måder at gøre tingene på. Det betyder noget for dem, siger Pia Eriksen.

De fem socialtilsyn evaluerer de første erfaringer med det nye tilsyn i løbet af 2025.

”Socialtilsynet har samme børnesyn som os”

Foto: Vikasku

På dagbehandlingstilbuddet Vikasku på Frederiksberg glæder leder Jesper Blichfeldt sig over, at socialtilsynet ser på den pædagogiske indsats overfor skolens meget sårbare børn og unge med samme øjne og børnesyn som medarbejdere og ledelse. Men han efterlyser stadig et helhedsorienteret tilsyn, hvor undervisning og pædagogisk støtte vurderes samlet.

” Vi har i årevis efterlyst at blive set på som et behandlingssted frem for kun et undervisningssted. Og her kan vi se og høre, at socialtilsynet har det samme børnesyn som os – at børnenes trivsel kommer først, hvor skoletilsynet sætter undervisningen først.

Jesper Blichfeldt,
leder af dagbehandlingstilbuddet
Vikasku for børn og unge
på Frederiksberg

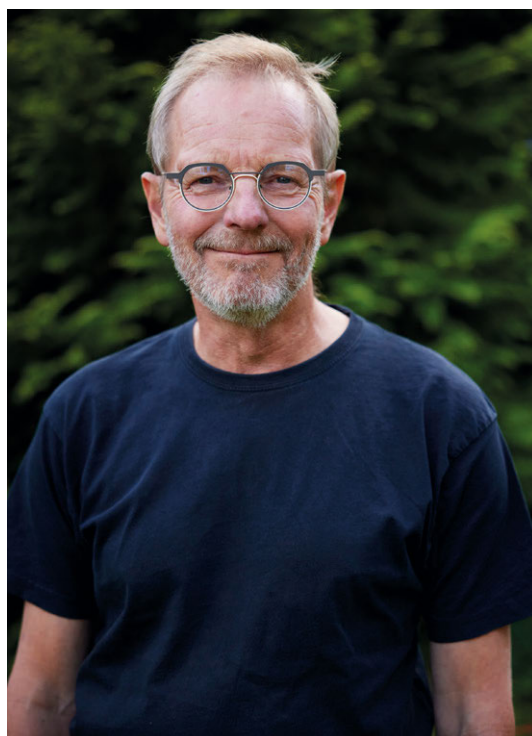

Foto: Vikasku

Der er meget, Jesper Blichfeldt, leder af dagbehandlingstilbuddet Vikasku for børn og unge på Frederiksberg, godt kunne have ønsket sig anderledes i den nye lov om behandlings- og specialundervisningstilbud. Men når det gælder socialtilsynets øjne på det faglige arbejde, han og hans kollegaer har lavet i 41 år, er han ganske tilfreds.

- Vi har i årevis efterlyst at blive set på som et behandlingssted frem for kun et undervisningssted. Og her kan vi se og høre, at socialtilsynet har det samme børnesyn som os – at børnenes trivsel kommer først, hvor skoletilsynet sætter undervisningen først. Så på den måde er det rart at få nye, faglige briller til at se på os, siger Jesper Blichfeldt og glæder sig også over, at den første tilsynsrapport, Vikasku har fået, anerkender netop den

socialfaglige indsats og udvikling for skolens børn og unge, som man lykkes med.

- At få den tilbagemelding fra nogle, som også ser andre steder, der er sammenlignelige med os, er rart. For vi vil gerne måles på, om vi gør et godt stykke arbejde.

Savner et helhedsorienteret tilsyn

Jesper Blichfeldt oplever også, at socialtilsynet ser på, om der fx er faste, kontinuerlige voksne omkring barnet, mens skoletilsynet er mere optaget af, om børnene har linjefagsuddannede lærere.

- Når det er sagt, kunne vi godt tænke os, at de to tilsyn kom samtidig, så vi kunne få et mere helhedsorienteret billede, som jo er den måde vi arbejder på – frem for silotænkning

og adskillelse af undervisning og behandling, fordi de jo hænger tæt sammen.

Jesper Blichfeldt har selv deltaget i det politiske forarbejde til loven og er frustreret over, at man i sidste ende valgte at fastholde opdelingen i de to tilsyn.

- Vi har haft et skoletilsyn i mange år, og det er meget teknisk en masse flueben, som skal hakkes af. Og det personrettede tilsyn i kommunen fungerer slet ikke. Der er ingen kontinuitet i sagsbehandlerne, og ofte ser vi ikke den samme person mere end en-to gange, før der kommer en ny. Min bekymring ved at have to forskellige tilsyn er, at gør man det ene tilsyn glad, gør man det andet ked af det. Fagligt spiller de ikke sammen.

Et nysgerrigt blik

Om der på sigt er mulighed for faglig udvikling og læring for Vikasku i at få socialtilsynet på besøg, er for tidligt at sige nu, mener Jesper Blichfeldt.

- Foreløbig har de kun været her en gang, så det må tiden vise. Min vurdering er, at vi er langt fremme i den måde, vi arbejder på. Vi har 40 års erfaring og har løbende uddannet os i metoder osv., så hvis vi falder igennem på noget, er det nok mere det undervisningsmæssige, fordi vores elever fagligt er langt bagud, når de indskrives hos os. Forventningen om, at en elev, der ikke har været i skole i op til to år, kan leve op til lovens krav om fuld fagrække og fuldt skema, kan naturligvis ikke honoreres.

- Vi fører hvert år en del af vores elever op til Folkeskolens Afgangseksamen (FA). Alene det, at vores elever, som er meget sårbare, er kommet igennem en afgangseksamen med gode karakterer, er kæmpestort. Her kunne vi godt have brugt en større forståelse for målgruppen og en bekendtgørelse og et uddannelsessystem, der kan rumme vores elevers udfordringer. Her er socialtilsynet langt mere dialogbaseret og nysgerrigt på vores syn og måde at arbejde med børnene på.

Om Vikasku

Vikasku er et helhedsorienteret dagbehandlingstilbud for børn og unge i den skolepligtige alder, der henvises via serviceloven, og som af mange forskellige årsager ikke kan inkluderes i folkeskolen eller andre specialskoler. Vikasku omfatter familiebehandling, individuelle samtaler, familiegrupper m.m. med trivsel, udvikling og læring for øje.

Kilde: vikasku.dk

*”Værdifuldt, når tilsynet
uvildigt vurderer, at her
er det et godt sted at være
barn”*

Foto: Drive - School of Motivation

Tilsynet med behandlings- og specialundervisnings-tilbuddet Drive i Billund opleves som værdifuldt, fordi det understøtter både den pædagogiske og didaktiske indsats, så børnene kan blive hele mennesker og tage en eksamen, mener administrerende direktør Nadia Kræmer Lützhøft.

- I vores øjne, kan man ikke dele den undervisningsmæssige og den behandlingsmæssige indsats 100% op, men vi oplever heldigvis, at socialtilsynet er nysgerrige på det didaktiske, og på, hvad børnene lærer i undervisningen, og at skoletilsynet omvendt også er nysgerrige på det behandlingsmæssige. Så tilsammen giver det et holistisk syn og den helhedsforståelse, vi arbejder ud fra i vores behandling- og specialundervisning med børnene. Selvfølgelig kunne vi godt ønske os, at det var samlet i et tilsyn, fordi det rent praktisk bliver dobbeltarbejde for os ift. meget af det skriftlige arbejde, der skal sendes afsted i forbindelse med de to tilsyn, der kommer uafhængigt af hinanden.

Sådan siger Nadia Kræmer Lützhøft, administrerende direktør i Fonden Drive - School of Motivation i Billund. Fra tidligere jobs har hun erfaringer med socialtilsynet – og gode erfaringer – fordi det sætter spot på områder, medarbejdere og ledelse kan overse i en travl hverdag.

- Det nye tilsyn med vores behandlingsmæssige indsats giver rigtig god mening i kombination med skoletilsynet, fordi de tilsammen understøtter vores arbejde med både på sigt at gøre børnene klar til eksamen og samtidig gøre dem til hele mennesker i forhold til de vanskeligheder, vi behandlingsmæssigt hjælper dem med at håndtere og cope med.

En struktureret tilgang

Det er, vurderer Nadia Kræmer Lützhøft, også tydeligt at mærke, at socialtilsynet er meget struktureret i den måde, de fører tilsyn på.

- Vi er en forholdsvis ny skole, så vi har ikke lang erfaring med det behandlingsmæssige tilsyn på Drive. Men jeg har fra tidligere jobs erfaring med Socialtilsynet, og kan også i det tilsyn, vi lige har haft på Drive, klart mærke, at socialtilsynet har en gennemsigthed i sine krav. Det er meget tydeligt, hvad der skal til for at imødekomme krav og forventninger. Vi bliver systematisk hjulpet til, hvor vi skal fokusere, og det er godt, fordi vi – som alle andre – har vores *blind spots*.

Som eksempel fortæller Nadia Kræmer Lützhøft, bemærkede socialtilsynet på det første tilsyn, at skolens elevråd endnu ikke var i gang. Elevrådet har betydning for, hvordan eleverne inddrages og at deres stemme bliver hørt i hverdagen. Det er et projekt, skolen har haft tilløb til i nogle måneder. Men lavpraktiske forhold – at den medarbejder, der var tovholder, gik på barsel – har bremset processen.

- Når tilsynet kommer og spørger til elevrådet, bliver vores prioriteringer sat under lup. Vi vil selvfølgelig gerne sætte det i gang, men er simpelthen bare ikke nået dertil endnu. Det handler ikke kun om, at vi gerne vil 'bestå' tilsynet, men at vi rigtig gerne vil være nysgerrige på vores egen praksis, og i dialog med tilsynet er vi med til at se, hvad der er vigtigst at sætte først. I dette tilfælde var det at bringe børnenes stemmer i spil.

Værdifuldt med uvildig vurdering

Derudover fremhæver Nadia Kræmer Lützhøft socialtilsynets uvildighed som en stor fordel.

- Vi har en god relation til kommunen, men det er mindst lige så værdifuldt, at tilsynet uvildigt vurderer, at her er det et godt sted at være barn. Det er også en god måde for os at kunne fortælle omverdenen, at vi ikke er et sted, der lukker igen om seks måneder, men at vi har styr på vores ting.

Og endelig fungerer tilsynet – udover kontrollen – som en faglig inspiration, oplever direktøren.

- Jeg mener ikke, at tilsynet kun skal være kontrol. Det skal også være en inspiration til at udvikle vores tilgange og metoder gennem de gode drøftelser, vi har med tilsynskonsulenten, og som vi tager videre med leder- og personalegruppen efterfølgende. Tilsynets input giver os en ramme, og vi forbereder os på besøgene ved at gennemgå, hvad vi har skrevet ned og sammenligne: Lever det også i praksis? Det er tilsynet med til at sikre, siger Nadia Kræmer Lützhøft.

Foto: Drive - School of Motivation

” Vi har en god relation til kommunen, men det er mindst lige så værdifuldt, at tilsynet uvildigt vurderer, at her er det et godt sted at være barn. Det er også en god måde for os at kunne fortælle om verdenen, at vi ikke er et sted, der lukker igen om seks måneder, men at vi har styr på vores ting.

Nadia Kræmer Lützhøft,
administrerende direktør i Fonden
Drive - School of Motivation i Billund

Om Drive School of Motivation

I Billund ligger dagbehandlingsskolen Drive School of Motivation til børn med særlige behov, primært fra 0.-9. klasse. På skolen tales både dansk og engelsk, og her tilbydes individuelt tilrettelagt undervisning med et helhedsorienteret fokus ud fra Drives egen COPE-tilgang. Målet er at hjælpe eleverne med at (gen)finde deres drive ved at arbejde med deres personlige, sociale og faglige motivation, så de får deltagelsesmuligheder og mestringsstrategier til at kunne cope med livet - sig selv, vennerne, familien, fritiden og skolen.

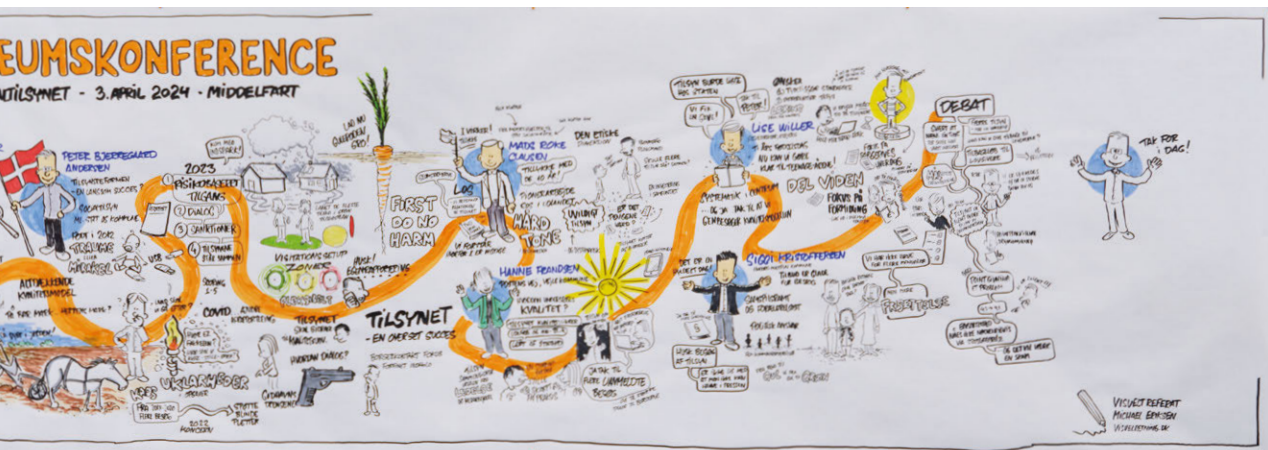
Kilde: fondendrive.dk

Jubilæumskonference 2024: *Fra bar mark til professionel tilsynsinstitution*

Fotos: Ulrik Tofte

Den 1. januar 2024 var det 10 år siden, at socialtilsynet blev etableret. Formålet var og er stadig at godkende og føre et systematisk, ensartet, fagligt kompetent og uvildigt tilsyn med plejefamilier og sociale tilbud, der tager hånd om udsatte borgere.

Dette første tiår markerede Socialtilsyn Syd (STS) med en stor jubilæumskonference, hvor en lang række faglige og politiske eksperter sammen med STS gjorde status over det første årti: Hvordan har den faglige og institutionelle udvikling i socialtilsynet været – fra ground zero til i dag? Hvad har vi lært om at føre tilsyn? Hvor er vi lykkedes, og hvor er der plads til forbedring? Og hvilke faglige udviklingsmæssige pejlemærker tegner sig i horisonten de næste ti år?

Dagen bød på oplæg fra bl.a. borgmester Hans Stavnsager, Faaborg-Midtfyn Kommune, direktør i LOS Mads Roke Clausen, botilbudsforstander Hanne Frandsen fra Postens Vej i Vejle Kommune, daværende socialdirektør Lise Willer i Esbjerg Kommune, vicekommunaldirektør Siggie Kristoffersen i Faaborg-Midtfyn Kommune og STS' tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen.

Nyt fra STS

Foto: Ulrik Tofte

Nye regler om magtanvendelse matcher STS' forståelse af loven

Som et led i regeringens afbureaukratiseringsbølge er reglerne for magtanvendelse ændret i 2024. Retningslinjerne lyder på mindre registrering, færre indberetninger og et udvidet rum for magtanvendelser – en praksis, som sammen med et tydeligt fortolkningsbidrag skaber større klarhed og mere ensartethed på området.

Er en sengehest hos en borger, som sover uroligt om natten, indespærring? Eller er det omsorg for at forhindre, at borgeren falder ud af sengen? Er det at bruge magt, hvis der er lås på botilbuddets køleskab, fordi nogle beboere med Prader-Willi syndrom har svært ved at styre deres craving for mad døgnet rundt? Eller er det at hjælpe dem med ikke at blive yderligere overvægtige?

Dilemmaerne har været velkendte for medarbejdere på sociale tilbud såvel som socialtilsynet. Velkendt har det også været, at der har været uklarhed – eller måske ligefrem uenighed – om, hvad de rigtige svar på spørgsmålene var, fordi reglerne for magtanvendelse har været fortolket og dermed håndteret forskelligt af både pædagogisk personale og socialtilsynene.

De nye regler for magtanvendelse på voksenområdet lægger forhåbentlig en række af disse dilemmaer til ro. Fx er uklarheden om, hvorvidt en pædagog af omsorg kan låse fx shampoo inde i et skab af omsorgshensyn uden – i hvert fald principielt – at risikere anklager for tyveri, ryddet af vejen. For nu anses det at låse sådant et skab som magtanvendelse.

Skridt i den rigtige retning

I denne samtale deler Socialtilsyn Syds tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen og chefjurist i Sissel Schmidt synspunkter og forståelser af de nye regler om magtanvendelse. – Den nye lovgivning på voksenområdet udvider rummet for magtanvendelse og lægger op til mindre registrering og indberetning. Holdningen er, at der skal bruges mere tid på borgeren frem for at skrive på papir – altså en afbureaukratisering. Det betyder i praksis, at det i højere grad er overladt til tilbuddene selv at skønne, hvornår der er tale om en magtanvendelse i de enkelte tilfælde. Og det, synes vi, giver god mening, siger Sissel Schmidt.

Peter Bjerregaard Andersen glæder sig også over, at hvad der indgår som magtanvendelse, og det fokus, lovgiver tydeligvis har haft

Det kræver naturligvis stadig både tanker om forebyggelse og forstandige eftertanker at tilrettelægge en pædagogisk praksis med mindst mulig magtanvendelse.

Peter Bjerregaard Andersen,
tilsynschef i Socialtilsyn Syd

på, at den pædagogiske praksis så at sige skal kunne fungere "live", nu er gjort tydelig. – Det kræver naturligvis stadig både tanker om forebyggelse og forstandige eftertanker at tilrettelægge en pædagogisk praksis med mindst mulig magtanvendelse. Det holder vi i Socialtilsyn Syd vedvarende øje med.

Sissel Schmidt supplerer:

– Det har også hjulpet på klarheden, at Socialministeriets departement har lavet et solidt stykke juridisk fortolkningshåndværk i det hyrdebrev om socialtilsynenes rolle i forvaltningen af magtanvendelsesreglerne, der blev sendt til alle socialtilsyn og tilbud i sommeren 2024. Det er nu tydeliggjort, at socialtilsynene ikke har en retshåndhævende rolle at spille i, hvordan tilbud specifikt anvender magt. Det er et anliggende mellem tilbud og handlekommune. Det har været vores regelforståelse, men det skaber en større klarhed og ro i det pædagogiske miljø, at alle fem socialtilsyn og alle tilbud har fået et kvalificeret

fortolkningsgrundlag at stå på, siger hun, og Peter Bjerregaard Andersen bemærker videre:

- Det er min oplevelse, at megen postyr om uens praksis mellem socialtilsynene har været foranlediget af uklarhed om, hvor man skulle stille sig i forvaltningen af reglerne om magtanvendelse. Det er meget tilfredsstillende, at dette forhåbentlig er lagt til ro.

Ikke alle problemer er løst

Sissel Schmidt drysser dog lidt malurt i bægget. De nye regler løser nemlig ikke hele problemet med forskellige forståelser af, hvad en magtanvendelse er, vurderer hun.

- Det fordrer, at medarbejderne på det enkelte tilbud skal kende reglerne så godt, at de ved, hvornår der er tale om magtanvendelse,

og her oplever vi, at der er brug for kontinuerligt fokus. Derfor er der brug for opkvalificering, siger hun, men pointerer samtidig, at socialtilsynet ikke skal føre tilsyn med, om tilbuddet overholder reglerne om magtanvendelse.

- Vi skal ikke føre legalitetstilsyn, men alene holde tilbuddets pædagogiske praksis op mod deres registrering af magtanvendelser, jf. indikator 6a og 6b i Kvalitetsmodellen, og på den baggrund vurdere, om brugen af magtanvendelser har betydning for kvaliteten af indsatsen og skaber læring. Derfor er vores konsulenters vigtigste opgave stadig at bruge øjnene og se på tilbuddets indberetninger, dokumentation og reglerne herfor og holde det op imod det pædagogiske arbejde på stedet.

Fakta:

Nye regler om magtanvendelse

De nye regler om magtanvendelse trådte i kraft 1. juli 2024. Dog træder de specifikke regler om fastholdelse, brug af kamerakig, låsning og sikring af skabe og skuffer og adgang til en beboers bolig m.v. først i kraft 1. januar 2025.

Derfor er vores konsulenters vigtigste opgave stadig at bruge øjnene og se på tilbuddets indberetninger, dokumentation og reglerne herfor og holde det op imod det pædagogiske arbejde på stedet.

Sissel Schmidt,
chefjurist i Socialtilsyn Syd

Ændret praksis for indberetning til Tilbudsportalen

Foto: Ulrik Tofte

Markant kortere sagsbehandlingstid og en klarere opdeling af oplysninger i det enkelte tilbuds indberetninger er resultatet af en ændret praksis hos Socialtilsyn Syd, som tilbuddene har taget godt imod. Succesen skyldes bl.a. en udvidet supportfunktion til tilbuddene i forbindelse med den nye praksis.

Den 1. september 2024 ændrede Socialtilsyn Syd (STS) praksis for tilbud i drift for at indberette og få godkendt oplysninger på Tilbudsportalen. Det skete af to overordnede grunde: Dels vokser ønsket nationalt om et bedre datagrundlag generelt på socialområdet, og her er et bedre datagrundlag på Tilbudsportalen et væsentligt bidrag. Og dels havde STS et ønske om at skabe en smidigere arbejdsgang mellem sociale tilbud og STS i forhold til indberetninger og godkendelse af oplysninger på Tilbudsportalen.

- En analyse af den eksisterende praksis viste, at der opstod udfordringer, når et tilbud indberettede sager med mange oplysninger om både det socialfaglige arbejde, økonomien og godkendelsesgrundlaget i det enkelte tilbud, forklarer Kristian Westengaard Risager Jørgensen, leder af STS' data- og planlægningsenhed.

- Vi er kommet ned på en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på to dage i de indberetninger, som ikke vedrører økonomi, fordi vi nu autogodkender og publicerer indberetningerne med det samme, og så påser ved næste tilsynsbesøg, at oplysningerne er korrekte.

Tidligere var der, supplerer han, i gennemsnit 45 dage mellem aktivitet på en indberetning, fordi forskellige typer oplysninger – socialfaglige og økonomiske – var blandet sammen.

- Det gjorde, at sagsbehandlingen tog meget længere tid.

Ændret praksis forankret i én enhed

Alle indberetninger på Tilbudsportalen bliver nu screenet af STS' data- og planlægningsenhed. Det skal sikre, at oplysningerne fordeles effektivt i de korrekte kategorier. Det giver samtidig en meget hurtigere sagsbehandling og feedback til tilbuddet, hvis indberetningerne ikke ligger indenfor de beskrevne rammer. Socialtilsyn Syds data- og planlægningsenhed står for teknisk support ift. tilbuddets indberetninger, mens de faglige spørgsmål til indberetninger stadig bliver besvaret af de relevante fagmedarbejdere.

Kan bedre risikovurdere økonomi

Kristian Westengaard Risager Jørgensen oplever, at tilbuddene har taget godt imod den ændrede praksis.

- Det har været en fin start. Det ser ud til, at tilbuddene forstår logikken med ændringerne,

og nogle, som var langt bagud med at indberette oplysninger, har vi givet håndholdt støtte til at komme i mål, siger han og fortsætter:

- Dem, jeg har talt med, som har haft startvanskeligheder, fx fordi man har fået afvist en indberetning eller har indsendt forkerte oplysninger, har også været meget positive. Det tror jeg især skyldes, at vi har sat ekstra ressourcer af til at yde support. Og alle dem, som bare er gået glat igennem, hører vi selvfølgelig ikke fra.

Et lille 'teknisk' benspænd viste sig dog at være, at Tilbudsportalen ved årsskiftet stiller et obligatorisk krav om, at ved nye indberetninger skal 'Indsatser' opdateres til indeværende år. Det betød, at det ikke var muligt at indberette andre oplysninger på Tilbudsportalen, før indsatser for 2025 var indberettet.

- Det havde vi ikke forudset, og det betød, at vi ændrede praksis for indberetning af indsatser, så et tilbud ikke længere skal have et godkendt budget, før der kan indsendes indsatser for 2025. Vi fastholder dog, at indsatser skal indsendes som en selvstændig indberetning. Men på trods af denne forhindring vil jeg alt i alt kalde processen for en succes, siger Kristian Westengaard Risager Jørgensen.

Derudover bidrager den ændrede praksis til risikovurderingen af det enkelte tilbuds økonomi, fastslår han.

- For os er det vigtigt at kunne konstatere, om der er sammenhæng mellem faggrupper, budgetter og takster. De tal skal passe sammen, så nu har vi fået et bedre redskab til at vurdere kvaliteten af deres indberetninger.

For os er det vigtigt at kunne konstatere, om der er sammenhæng mellem faggrupper, budgetter og takster.

Kristian Jørgensen,
leder af STS' data- og
planlægningsenhed

Sådan er praksis nu

De oplysninger, tilbuddene indberetter på Tilbudsportalen, inddeles nu i tre grupper:

1. Oplysninger, der kræver, at et tilbud skal ansøge om ændring
2. Oplysninger, der vedrører tilbuddets økonomi
3. Oplysninger om tilbuddet og dets faglige arbejde

1. Oplysninger, der kræver, at et tilbud skal ansøge om ændring

Hidtil har STS behandlet ansøgninger om ændringer fra et tilbud, hvorefter tilbuddet er blevet bedt om at ajourføre de nye oplysninger på Tilbudsportalen, når ansøgningen om ændring er godkendt. Nu ajourfører STS selv de nye oplysninger på Tilbudsportalen, når en ansøgning om ændring er godkendt. Som noget nyt screener STS også alle indberetninger for oplysninger, der kræver en ansøgning om ændring. Det betyder, at hvis et tilbud indberetter oplysninger, der skal godkendes via en ansøgning om ændring, vil STS afvise indberetningen og gøre opmærksom på, at den indeholder oplysninger, der skal ansøges om at få ændret.

2. Oplysninger, der vedrører tilbuddenes økonomi

I denne rækkefølge indberettes budget og takster

Socialtilsyn Syd

1

Inden tilbuddets budget indberettes

Tilbuddet opdaterer:
Trin 'Faggrupper' og Trin 'Normering'

2

Tilbuddets budget indberettes som **en selvstændig indberetning**

Socialtilsyn Syds økonomifunktion vurderer budgettet på et opdateret grundlag

3

Tilbuddets indsatser indberettes som **en selvstændig indberetning**

Socialtilsyn Syds økonomifunktion godkender indsatsen 'takst', hvis 'takst' er på niveau med det, som er oplyst i det indsendte budget

Alle økonomiske oplysninger – budgetter, årsrapporter og indsatser (takster) – skal indberettes selvstændigt på Tilbudsportalen. Det betyder, at hvis der fx er indberettet et budget eller årsrapport sammen med andre oplysninger, vil STS afvise indberetningen og gøre opmærksom på, at økonomiske oplysninger skal indberettes selvstændigt.

En vigtig ændring i praksis er, at inden et tilbud indberetter sit budget, skal de to oplysningstrin 'Faggrupper' og 'Normeringer' være opdateret på Tilbudsportalen. STS bruger oplysningerne til blandt andet at kvalitetssikre oplysninger i tilbuddets budget. De to trin skal vise, hvor mange medarbejdere, fordelt på faggrupper, som tilbuddet skal bruge ved fuld belægning. Oplysningerne skal opdateres mindst en gang om året. Er der tale om større ændringer, som fx kræver ændringer i sammensætningen af personalet, skal de to trin opdateres oftere.

Når tilbuddet har sikret sig, at 'Faggrupper' og 'Normeringer' er opdateret, skal budgettet indsendes som en selvstændig indberetning. Når budgettet er indsendt til STS, kan tilbuddet indberette takster for det kommende år via trinnet 'Indsatser'. Trinnet 'Indsatser' skal også indberettes som en selvstændig indberetning. Det giver mulighed for at sammenholde det indsendte budget med taksterne indberettet i trinnet 'Indsatser' og herefter godkende oplysninger om de indberettede takster.

3. Oplysninger om tilbud og dets faglige arbejde

Alle oplysninger, som ikke vedrører enten 'ansøgning om ændring' eller oplysninger om 'tilbuddets økonomi', kategoriseres som 'oplysninger om tilbud og dets faglige arbejde'.

Disse oplysninger bliver automatisk forhåndsgodkendt af STS på Tilbudsportalen. Ved næste tilsynsbesøg påses det så, om oplysningerne er korrekte. På den måde kan risikoen for, at der foretages flere indberetninger på samme tid mindskes og sagsbehandlingstiden vil blive hurtigere.

Læs mere om den ændrede praksis her:

www.socialtilsynsyd.dk/tilbud/ny-praksis-for-oplysninger-paa-tilbudsportalen/

400 plejefamilier re- eller nygodkendt til børn med større støttebehov

Socialtilsyn Syd har administrativt omkategoriseret 400 plejefamilier for at ensarte praksis i den måde, landets fem tilsyn kategoriserer plejefamilierne på, efter hvor omfattende støttebehov de er godkendt til at kunne håndtere.

Socialstyrelsens auditkontor gennemførte i 2023 en undersøgelse af de fem socialtilsyns godkendelsespraksis for plejefamilier. Den kortlagde, at alle socialtilsyns praksis var fagligt betryggende, men viste også, at kun Socialtilsyn Syd (STS) havde anlagt en mere fintmasket – og dermed for enkelte ansøgere lidt mere imødekommende – godkendelsespraksis.

I praksis betød det, at hos Socialtilsyn Syd kunne en plejefamilie godt blive godkendt som forstærket plejefamilie til at modtage børn kun med moderate støttebehov, men uden godkendelse til at modtage børn med svære støttebehov. Tilsvarende kunne en plejefamilie være godkendt som almen plejefamilie alene til at modtage børn med lette støttebehov, men ikke børn med moderate støttebehov.

- Vores praksis var dels tydelig forudsat i lovbemærkningerne, og dels valgte vi – i en situation, hvor kommunerne mangler plejefamilier – denne godkendelsespraksis for ikke ubegrundet at afslå at godkende en plejefamilie som almen, alene fordi den ikke umiddelbart blev vurderet at kunne støtte børn med moderate støttebehov. Eller godkende en plejefamilie kun som almen, men som godt kunne have fået en forstærket godkendelse, blot uden at være godkendt til børn med svære støttebehov.

Logikken var, forklarer Socialtilsyn Syds tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen, at STS

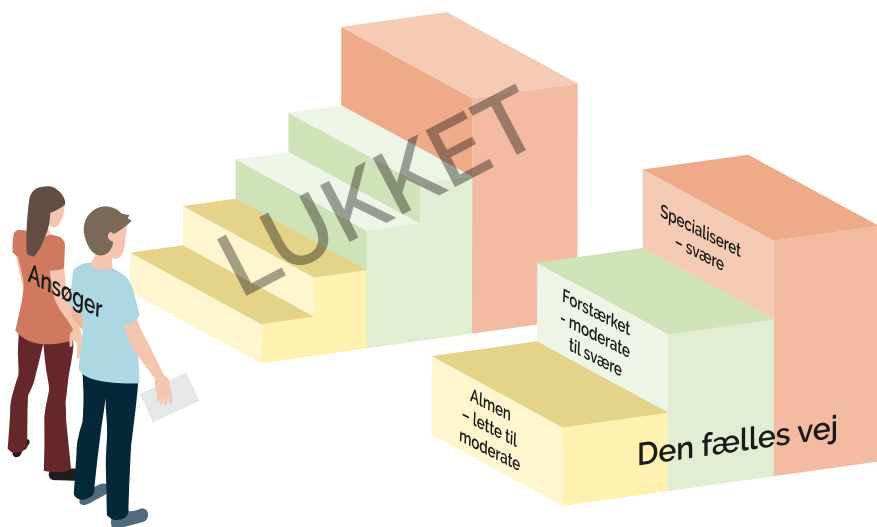
anså det for åbenlyst bedre at få alle egnede ansøgere godkendt som plejefamilier ved at anlægge et mere nuanceret og fintmasket syn på, hvilke plejefamilier, der kunne godkendes til hvilke støttebehov.

Omlagde godkendelsespraksis

Socialstyrelsens undersøgelse fra 2023 udviste ingen interesse for hverken de retlige eller de forsyningsmæssige overvejelser, som har ligget bag Socialtilsyn Syds praksis. Den fokuserede alene på de misforståelser og uhensigtsmæssigheder, som en uens praksis mellem socialtilsynene kunne medføre for kommunerne, bemærker Peter Bjerregaard Andersen.

- Så da Socialstyrelsens auditkontor meget tydeligt overfor Socialtilsyn Syd af flere omgange ved årsskiftet 2023-24 betonedes betydningen af, at alle plejefamilieansøgere blev mødt af en ensartet godkendelsespraksis, besluttede Socialtilsyn Syd at omlægge sin godkendelsespraksis.

Og derfor fik 400 plejefamilier i sommeren 2024 et nyt godkendelsesbrev fra Socialtilsyn Syd med nogenlunde denne ordlyd: "Socialtilsyn Syd har ændret praksis og godkender ikke længere plejefamilier til konkrete støttebehov, men til at varetage det kontinuum af støttebehov, som plejefamilietypen indeholder. På denne baggrund skal Socialtilsyn Syd hermed ændre jeres godkendelse som plejefamilie".

- I praksis betyder det, at plejefamilierne favner et bredere spektrum af støttebehov hos børnene og dermed kan tage imod børn med større støttebehov end dem, de hidtil har kunnet, forklarer jurist i Socialtilsyn Syd, Tine Randeris, der sammen med jurist Emma Quist Petersen har gennemført den administrative omkategorisering.

Godkendt til ’mere’

Herefter ser opdelingen i plejefamilietyper og støttebehov sådan ud:

Type	Almen	Forstærket	Specialiseret
Kategori af støttebehov	Lette-moderate støttebehov	Moderate-svære støttebehov	Svære støttebehov

Det er, bekræfter Karina Andersen, faglig koordinator i Plejefamilieafdelingen i Socialtilsyn Syd, i princippet en større godkendelse for de 400 plejefamilier end før.

- Det betyder, at de kan tage børn ind med større støttebehov end før, hvis de vil. Det er de i deres gode ret til, når det står i deres godkendelsesbrev. Vi skal føre vores tilsyn efter det, som den enkelte plejefamilies godkendelse dækker. 400 familier har fået frihed til at løfte lidt større opgaver med anbragte børn, end de havde før. Det holder vi naturligvis et vågent øje med, at de varetager betryggende. Og derfor indleder vi stikprøvebesøg i 2025 i de familier, som har fået børn med større støttebehov, end de havde før, siger hun.

De fleste eller det bedste?

Peter Bjerregaard Andersen har i tidligere årsrapporter givet udtryk for, at især de første år af socialtilsynenes tid har det været et erklæret mål for STS at finde den bedste

tilsynspraksis "frem for bare at stille op på linje og gøre som de andre".

- Vi har i STS gerne ville spørge, som Niels Hausgaard gør det: om "de fleste er det bedste – eller bare de fleste". Og i det lys forekommer det da lidt bagvendt lige her at følge auditkontorets vejledning, siger han og fortsætter:

- Men ud over et reelt ønske om at udvise imødekommenhed overfor auditkontoret – og deres vejledning – var det den betydelige udvidelse af godkendelserne hos omkring 400 plejefamilier, som umiddelbart var motivationen for at foretage omkategoriseringen. De 400 plejefamilier har nu en større godkendelse, end de ellers ville have haft. Og det kommer forhåbentlig de udsatte børn til gavn, at de syddanske kommuner – alt andet lige – vil have lidt lettere ved at finde plejefamilier, som matcher børn med behov for anbringelse.

På langt sigt betyder det dog også, at STS ved nu at følge en ensartet godkendelsespraksis afskærer flere plejefamilier fra større godkendelser.

- Men mon ikke en politisk reform af plejefamilieområdet de kommende år gør et så langtset perspektiv uinteressant, siger Peter Bjerregaard Andersen.

Fokus på specialisering giver bonus

At føre tilsyn med sociale tilbud er ikke 'bare at føre tilsyn med sociale tilbud'. Målgrupperne af borgere og deres udfordringer er væsensforskellige, lige såvel som de enkelte tilbud adskiller sig fra hinanden. Derfor har Socialtilsyn Syd arbejdet med at specialisere sig inden for de enkelte fagklynger - og reflekterer løbende over spørgsmålet: Hvad er tilsynsfaglighed egentlig for en størrelse?

Sad man som en flue på væggen i Socialtilsyn Syds fagkontorer, ville man med stor sandsynlighed overheøre samtaler mellem konsulenterne i de forskellige klynger, som måske på overfladen handler om samme emne – fx magtanvendelser eller udadreagerende adfærd – men i faglige perspektiver, metoder og tilgange går i ret forskellige retninger.

Tina Eriksen Bech, fag- og porteføljeansvarlig i Socialtilsyn Syd forklarer:

- Fordi fx er udadreagerende adfærd på de tilbud, som arbejder med udsatte borgere eller anbragte børn og unge, ikke den samme som udadreagerende adfærd på tilbud for voksne med handicap. Det samme gælder, når vi taler om magtanvendelser. De tager sig heller ikke ens ud på de forskellige områder. Og derfor arbejder vi løbende med at specialisere os, så vi fagligt er bedre rustet til at håndtere de udfordringer, tilbuddene står med.

Kend din målgruppe

Det handler grundlæggende om, pointerer hun, at kende sin målgruppe. Det gør, at

ledelse, medarbejdere og borgere på det enkelte tilbud kan se og høre, at tilsynskonsulenterne har viden om dilemmaer og udfordringer i at arbejde med fx børn med autisme.

- Vi skal kunne sætte os ind i den hverdag, borgere og medarbejdere har, og de opgaver og situationer, tilbuddene håndterer hver dag. Når vi kan sætte ord på nogle af deres metoder og systemer, vækker det tillid og skaber forståelse for den indsats, de yder, og dermed også kvaliteten af den, som vi jo fører kontrol med, siger Tina Eriksen Bech og understreger, at specialiseringen er en løbende proces i STS.

- I forbindelse med vores interne organisering i faglige klynger har vi også selv skulle finde vores ben i at have specialer, hvor det 'at føre tilsyn' måske tidligere var lidt en stor gryde, siger hun.

Fordelen for tilbuddene i, at STS' konsulenter specialiserer og hele tiden dygtiggør sig er, at de får de bedste tilsyn.

- Når vi sidder overfor en leder, som har drevet et sted i 30 år, kræver det noget af os at skulle bedømme, om de udøver kvalitet. Og jeg kan personligt godt forstå, at den leder

***Vi skal vide, hvad
vi skal spørge
efter. Samtidig
ønsker vi jo også
en åben dialog.***

Tina Eriksen Bech,
fag- og porteføljeansvarlig
i Socialtilsyn Syd

***På sigt tror jeg også,
at vi yderligere skal
tilpasse vores spørgeguides,
som vi bruger på tilsyns-
besøgene, til de enkelte
klynger – igen fordi vi ikke
bare kan tale om 'borgerne'.
Der er så mange forskellige
målgrupper, fysiske og
mentale udfordringer osv.***

Tina Eriksen Bech,
fag- og porteføljeansvarlig
i Socialtilsyn Syd

forventer, at vi ved noget om netop deres område.

Det kræver også, mener Tina Eriksen Bech, at STS som myndighed bliver skarpere på, hvor gråzonerne og faldgruberne ligger, når man fører tilsyn.

- Vi skal vide, hvad vi skal spørge efter.

Samtidig ønsker vi jo også en åben dialog, hvor tilbuddene fortæller åbent og ærligt om deres udfordringer.

Vi kan ikke bare tale om 'borgere'

Specialiseringen har løbende - formelt og uformelt - fundet sted, og i 2024 har faglige kurser og klyngespecifikke temadage beriget tilsynskonsulenterne med yderligere viden. Differentierede spørgeguides har også været en del af fundamentet for tilsynsarbejdet, og arbejdet med at udvikle dem er intensiveret i 2024.

- På sigt tror jeg også, at vi yderligere skal tilpasse vores spørgeguides, som vi bruger på tilsynsbesøgene, til de enkelte klynger - igen fordi vi ikke bare kan tale om 'borgerne'. Der er så mange forskellige målgrupper, fysiske og mentale udfordringer osv. Så målet er at få et endnu mere kvalificeret tilsyn, og derfor er vi nødt til at være kritiske overfor os selv - og turde kigge godt efter, når vi godkender eller ikke godkender et tilbud.

Hvad er tilsynsfaglighed?

I forlængelse af specialiseringen ligger også refleksioner om 'tilsynsfaglighed'. Fordi der ikke findes en egentlig tilsynsuddannelse, skal myndigheden og dens konsulenter udvikle dens egen faglighed. Og det stiller store krav til den enkelte medarbejders etiske kompas, mener Tina Eriksen Bech.

- Vi skal kunne holde en 'faglig stil', opdyrke evnen til at observere og vide, hvor vo-

res faglighed går til, så vi ikke roder rundt i Brandtilsynets eller Arbejdstilsynets områder. Evnen til at få de rigtige data med hjem og kunne vurdere og analysere dem, være kritisk overfor dem og måske også kunne læse lidt mellem linjerne - det er en del af den tilsynsfaglighed, jeg i hvert fald er optaget af.

Tilsynsfagligheden skal også kunne favne de mere 'usynlige' oplysninger, som ikke bliver lagt åbent frem på bordet ved et tilsynsbesøg, mener Tina Eriksen Bech.

- Som udgangspunkt oplever vi, at tilbuddene er ret ærlige om, hvad der foregår, men der kan også være nogle, som ønsker at gemme problemer lidt væk. Her skal vi hvile i, at vi ikke altid kan afdække alt. Vi får et øjebliksbillede, når vi er på tilsyn, og vi kommer ikke med skjult kamera, men er dybt afhængige af at opbygge en tillidsfuld relation for at få oplysningerne, siger hun og tilføjer:

- Men vi får også anonyme whistleblows, som vi følger op på, og som vi jo ikke kan sige højt på tilbuddet - fx en borger som har brækket foden, men ikke får lægehjælp. Så hvordan validerer vi det?

Svært at sætte ord på

Det er, må Tina Eriksen Bech konstatere, en svær øvelse at sætte ord på tilsynsfagligheden.

- Det er noget, vi 'nørder' med - hvad den dækker og ikke dækker over. Heldigvis er vi socialfaglige væsner, som gerne vil have styr på tingene. Samtidig er der også ting, vi som myndighed ikke skal have en mening om eller gå ind. Vi har det driftsorienterede tilsyn. Vi skal kunne være objektive og ikke blive farvet af fx tilbuddets frustrationer over rekrutteringsvanskeligheder. Vi skal høre sagen fra alle sider, og det kræver, at vi står solidt i vores egen faglighed - som ja, er svært at sætte ord på.

Nyt fra STS

Nattilsyn:

Faglighed hele døgnet

Når Socialtilsyn Syd (STS) er på tilsynsbesøg, foregår det i dag- og aften timerne. Men botilbud og anbringelsessteder er bemandede døgnet rundt med medarbejdere - også om natten. I praksis svarer natbemanningen til en tredjedel af borgerens døgn.

Det har fået Klynge Voksenhandicap i STS til at forberede et projekt om at føre tilsyn om natten - for at få alle datakilder dækket ind, som Tina Eriksen Bech, fag- og porteføljeansvarlig i STS forklarer det.

- I første omgang har vi sendt et spørgeskema ud til 86 døgn tilbud, som har nattevagter ansat, for bl.a. at få et overblik over, hvor mange der har en relevant faglig baggrund ift. stedets målgruppe. Og svarene viser, at det har 55 %. Det vil sige, at 45 % ikke har. Og det er interessant for os, hvis vi skal tænke i faglighed hele døgnet for at sikre borgerne den bedste kvalitet i indsatsen.

Arbejder ofte isoleret

Som nattevagt arbejder man ofte også alene og er lidt isoleret fra resten af organisationen, påpeger Tina Eriksen Bech, fordi man har ikke direkte adgang til ledelsen og ofte ikke deltager i personalemøder.

- Samtidig ved vi, at mange borgere kan være udfordret om natten, hvis de fx er meget vågne. Et spørgsmål kan derfor være, om nattevagterne er klædt på til det? Derfor er vi i proces med at udvælge nogle tilbud, som får et natbesøg i 2025 - med det formål at bidrage til vores samlede billede af den kvalitet, som det enkelte sted leverer.

Svarene i spørgeskemaundersøgelsen peger samtidig en hypotese om, at ufaglærte nattevagter er den billigste arbejdskraft.

- Når 55% har en relevant faglig uddannelse, holder den hypotese jo ikke helt - heldigvis.

Men derfor interesserer vi os stadig for, om borgerne får tilgodeset deres behov hele døgnet, om medarbejderne har et kendskab til borgerne og målgruppen og ved, hvad de har brug for. Det kan vi jo kun vurdere ved at kigge forbi og tale med de medarbejdere, der er på vagt om natten, siger Tina Eriksen Bech.

Enkelte af STS' tilsynskonsulenter har allerede været på uanmeldte nattilsyn hos de tilbud, som er kategoriseret i gul eller rød. Og her har responsen været positiv.

- Nattevagterne har været glade for at se os, for de er ikke vant til, at vi besøger dem, så det har været meningsfuldt, siger Tina Eriksen Bech og forklarer videre, at ift. uanmeldte natbesøg er man meget opmærksom på ikke at skræmme livet af folk.

- Der plejer jo ikke at komme nogle om natten, så vi har udarbejdet en god måde at gøre det på.

STS skærper tilsynsfagligheden med viden om udadreagerende adfærd

I Socialtilsyn Syds Klynge Voksenhandicap rummer mange af tilbuddene borgere med udadreagerende adfærd. Derfor har tilsynskonsulenterne, der er tilknyttet Voksen Handicap tilbud, påbegyndt et projekt, der omhandler at tilvejebringe viden og faglige kompetencer om udadreagerende adfærd. Projektet rummer bl.a. et samarbejde med specialister fra Social- og Boligstyrelsen, der handler om at tilvejebringe viden og faglige kompetencer om udadreagerende adfærd.

- Når en borger bruger vold som udtryksform, skaber det naturligt utryghed hos de andre

borgere i tilbuddet samt hos medarbejderne og andre, som er i kontakt med borgeren. Det skaber naturligvis stor frustration på tilbuddet, men samtidig er det tydeligt for os, når vi er på tilsynsbesøg, at det ikke er en adfærd, man uden videre kommer til livs. Det er et stærkt udtryk for, at en borger er i mistrivsel, når vold bliver udtryksformen overfor andre borgere og medarbejdere. Derfor er vi interesseret i at blive skarpere på, hvordan vi bedst håndterer det – uden at være 'farvet' af den lokale kontekst, fortæller Tina Eriksen Bech, fag- og porteføljeansvarlig i STS.

Skærper det kritiske blik

Med andre ord er målet at øge tilsynsfagligheden og klyngespecialiseringen i form af bedre kvalifikationer, så det det kritiske blik ift. Kvalitetsmodellen skærpes.

Social- og Boligstyrelsen har et team af medarbejdere med erfaring i udadreagerende adfærd, som nu – i forbindelse med Projekt Udadreagerende adfærd i Klynge Voksenhandicap – supplerer STS' konsulents viden, så de bliver skarpere på fx indikator 7a, som tilsiger, at 'tilbuddets pædagogiske indsats understøtter, at der ikke fremkommer vold eller overgreb i tilbuddet'.

- Hvis vi har en større viden om udadreagerende adfærd og kan stille de rigtige spørgsmål, kan vi måske bidrage til at forebygge. Vi

ser tilbud, som giver op overfor at gøre noget ved adfærden, og det kan erfaringsmæssigt betyde, at forråelsen får bedre kår. Måske sætter man vikar på for at skåne medarbejderne, men fjerner så samtidig fagligheden for den borger, som har mest brug for den. Her er vi borgerens advokat. For det kan godt være, at medarbejderne og andre lider under den voldelige adfærd – men hvem er i virkeligheden den mest udsatte her, spørger Tina Eriksen Bech retorisk og tilføjer:

- Det er vigtigt, at vi som tilsyn ikke går med på tilbuddets frustration. Vi skal forholde os objektivt tilsynsfagligt til tilbuddet med særligt fokus på de forvaltningsretlige spilleregler.

A green-tinted photograph of a still life. In the foreground, a round loaf of bread sits on a dark, patterned napkin. To its left, another loaf is partially visible. In the background, a large, light-colored letter 'S' stands upright. To the right of the 'S', a box is partially visible with some text on it. The entire scene is bathed in a soft green light.

STS i tal

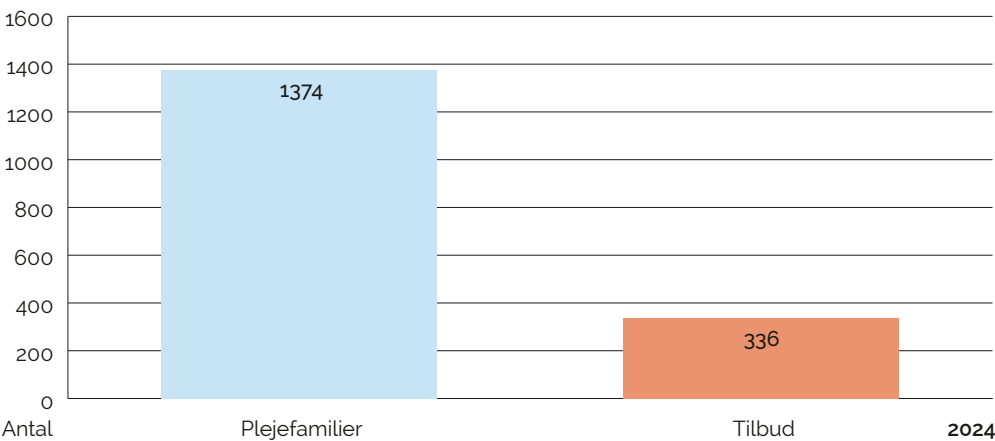
Foto: Emil Ryge Christoffersen

STS i tal

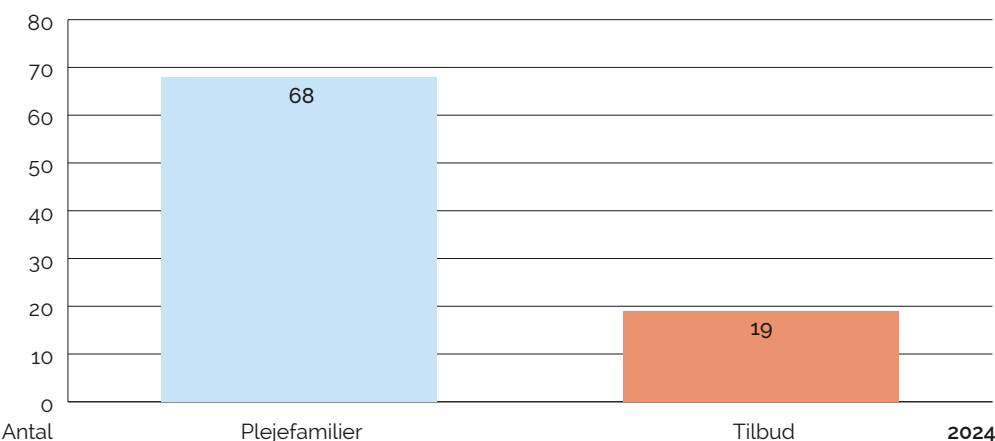
Tilbudsporteføljen

FIGUR 1: Antal plejefamilier og tilbud i 2024

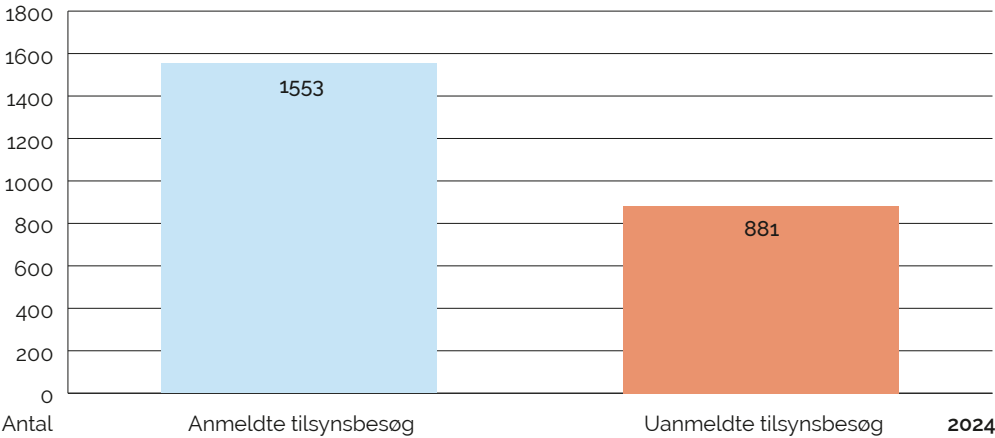
Nygodkendelser

FIGUR 2: Antal nye godkendelser fordelt på plejefamilier og tilbud i 2024

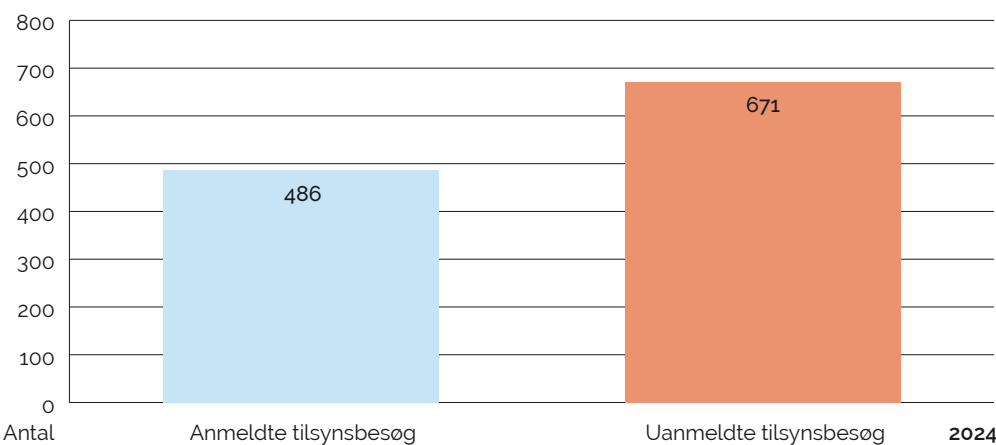

Tilsynsaktiviteter

FIGUR 3: Antal gennemførte anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg hos plejefamilier i 2024

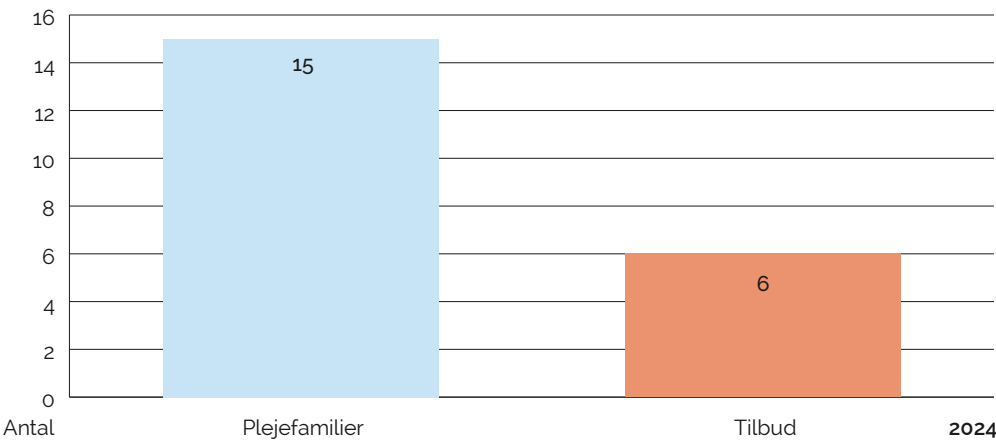

FIGUR 4: Antal gennemførte anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg hos tilbud i 2024

Påbud

FIGUR 5: Antal udstedte påbud fordelt på plejefamilier og tilbud i 2024

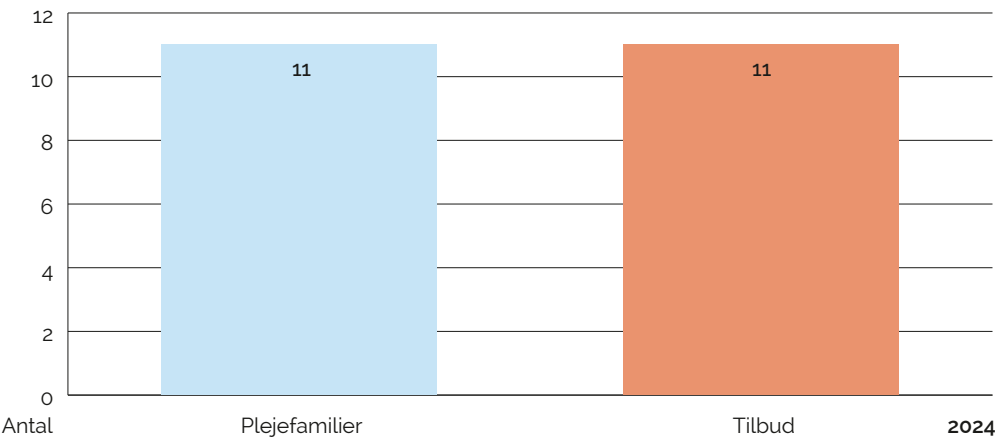

TABEL 1: Baggrunden for iværksatte påbud i relation til kvalitetsmodellens temaer i 2024

TYPE	ANTAL
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	0
Sundhed og trivsel	5
Organisation og ledelse/familiestruktur og familiedynamik	9
Kompetencer	15
Fysiske rammer	3
Økonomi	0
TOTAL	32

Skærpede tilsyn

FIGUR 6: Antal iværksatte skærpede tilsyn fordelt på plejefamilier og tilbud i 2024

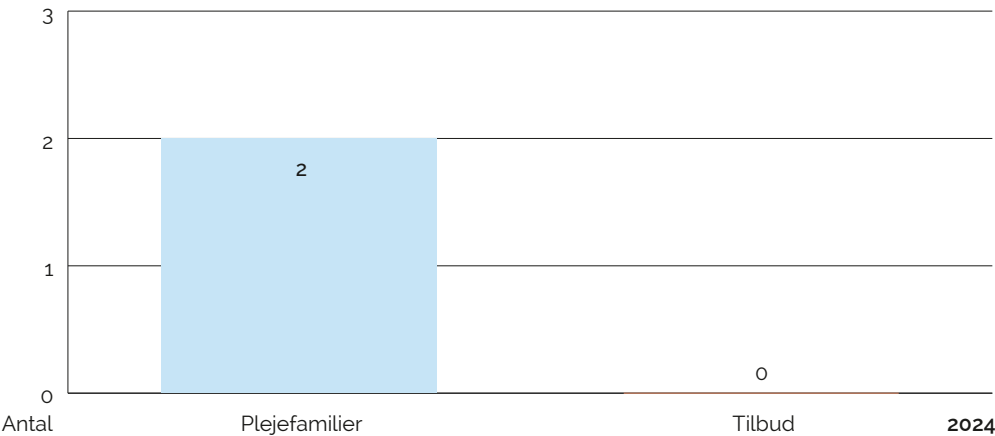

TABEL 2: Baggrunden for skærpede tilsyn i relation til kvalitetsmodellens temaer i 2024

TYPE	ANTAL
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	0
Sundhed og trivsel	8
Organisation og ledelse/familiestruktur og familiedynamik	10
Kompetencer	12
Fysiske rammer	1
Økonomi	0
TOTAL	31

Tilbagekaldte godkendelser

FIGUR 7: Antal tilbagekaldte godkendelser fordelt på plejefamilier og tilbud i 2024

TABEL 3: Baggrunden for tilbagekaldte godkendelser i relation til kvalitetsmodellens temaer i 2024

TYPE	ANTAL
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	0
Sundhed og trivsel	0
Organisation og ledelse/familiestruktur og familiedynamik	0
Kompetencer	1
Fysiske rammer	1
Økonomi	0
TOTAL	2

Sagsbehandlingstider

TABEL 4: Sagsbehandlingstider ved behandling af ansøgning om godkendelse for plejefamilier i 2024

Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	13 uger
80% af alle ansøgninger om nygodkendelse ligger under en sagsbehandlingstid på	16 uger

TABEL 5: Sagsbehandlingstider ved behandling af ansøgning om godkendelse for tilbud i 2024

Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	18 uger
80% af alle ansøgninger om nygodkendelse ligger under en sagsbehandlingstid på	22 uger

Afrapportering

TABEL 6: Den gennemsnitlige tid opgjort i antal dage fra tilsynsbesøg til endelig afrapportering i 2024

Plejefamilier	2 dage
Tilbud	5 dage

Socialtilsyn Syd

– indtægter i 2024

Socialtilsyn Syd skal i hver årsrapport give en kort beskrivelse af indtægterne i det forgangne år. I nedenstående tabel fremgår indtægter i 2024 for Socialtilsyn Syd.

INDTÆGTER 2024	
Indtægter plejefamilieområdet	31.622.400
Indtægter tilbudsområdet	23.205.491
Indtægter jf. § 3 i lov om socialtilsyn	1.947.640
	56.583.148

TAKSTER 2024	
Grundtakst pr. år	
0-7 pladser	38.158
8-24 pladser	45.790
25-49 pladser	76.317
50+ pladser	114.475

Nygodkendelser	
0-7 pladser	26.183
8-24 pladser	31.419
25-49 pladser	52.365
50+ pladser	78.548

Væsentlige ændringer af eksisterende godkendelse	
0-7 pladser	7.506
8-24 pladser	9.008
25-49 pladser	15.013
50+ pladser	22.519

Skærpet tilsyn pr. md.	
0-7 pladser	3.816
8-24 pladser	4.579
25-49 pladser	7.632
50+ pladser	11.448

Foto: Ulrik Tofte

I årsrapporten sidste år spurgte jeg – tydeligvis lidt for kækt – i anledningen af tiåret for socialtilsynets tilblivelse, om vi har været en langsom succes. Jeg må nu konstatere, at nej, det mener Christiansborg ikke. Vi har muligvis været en succes – men vi har stensikkert været for langsomme! Derfor tager vi også konstruktivt imod den hjælp til at effektivisere socialtilsynet, som lovgivningen helt tydeligt er udtryk for.

Peter Bjerregaard Andersen,
tilsynschef i Socialtilsyn Syd

STS+ vi kan mere, end vi skal

STS+ tilbyder at løse opgaver inden for følgende områder:

- Kvalitetsvurdering af dagpleje, børnehaver og vuggestuer; herunder tilsyn med SEL § 32
- Kvalitetsvurdering af plejehjem, herunder lovpligtige tilsyn og tilsyn med hjemmeplejegrupper
- Særlige udredninger i komplekse sager for tilbud eller myndighedsudøvere
- Kvalitetsvurdering af beskyttet beskæftigelse samt aktivitets- og samværstilbud (SEL § 103 og § 104)
- Bistand til kommuner, der skal godkende egne tilbud efter SEL § 103 og § 104
- Seminarer, kurser og ad hoc-opgaver, herunder oplæg om tilsynsarbejdet til medarbejdere, bestyrelser mv.
- Overblik/opsamling ift. kvalitet på egne tilbud til en driftsherre – kommunal som privat
- Sagkyndige vurderinger i forbindelse med fondsansøgninger
- Konkret support i forbindelse med indtastning i Tilbudsportalen

Se også Socialtilsyn Syds hjemmeside under STS+ for yderligere oplysninger

www.socialtilsynsyd.dk

Socialtilsyn Syd

Østerågade 40 · 5672 Broby · 72 53 19 00
socialtilsynsyd@fmk.dk · www.socialtilsynsyd.dk

2.9

Orientering om Socialtilsyn Syds årsrapport 2024 og finansiering 2026

Finansiering af Socialtilsyn Syd 2026

Ny lovgivning om finansiering af socialtilsynene

Ved lovforslag L200 fremsat 22. april 2025 udmøntes politisk aftale hvorved tilsynstrykket lettes ligesom tilsynet gøres mere effektivt og risikobaseret. Lovforslaget ophæver kravet om årlige tilsynsbesøg i alle tilbud og plejefamilier, så tilbud, der ikke får besøg ud fra en risikobaseret tilgang, skal have tilsynsbesøg hvert 3. år, mens plejefamilier skal have tilsynsbesøg mindst hvert 2. år. Samtidig reduceres antallet af parametre i kvalitetsmodellen og der indføres en binær kvalitetsscore i forbindelse med godkendelse af tilbud.

Med lovforslaget foreslås en ny bestemmelse hvorved det fastsættes, at socialtilsynenes takster og objektive finansieringsandele afholdes inden for en samlet økonomisk ramme, som fastsættes af social- og boligministeren.

Den økonomiske ramme foreslås fastlagt på baggrund af socialtilsynenes samlede udgiftsniveau i 2023 på ca. 282 mio. kr. Udgiftsrammen fastsættes ved en reduktion på 30% og herefter en opjustering med 21 mio. kr, særligt vedrørende plejefamilieområdet. Den årlige udgiftsramme foreslås derfor fastsat til 218 mio. kr., svarende til en samlet reduktion på 64 mio. kr.

Såfremt den samlede økonomiske ramme overskrides, kan en eller flere kommunalbestyrelser anmode om en redegørelse fra socialtilsynene under ét.

Socialtilsynenes overvejelser

De fem socialtilsyn har på baggrund af det fremsatte lovforslag drøftet fordelingen af den forventede udgiftsramme på 218 mio. kr. Med udgangspunkt i 2023-tallene, der danner grundlag for udgiftsrammen og henset til at opjusteringen med 21 mio. kr. efter reduktionen er der blandt socialtilsynene enighed om, at udgiftsrammen skal fordels således, at 103 mio. kr. opkræves som takster, mens 115 mio. kr. opkræves som objektiv finansiering.

Der er blandt de direktørerne i de fem socialtilsynskommuner enighed om, at der ved fordelingen udgiftsrammen skal tages udgangspunkt i det enkelte socialtilsyns andel af den samlede opgave. For 2026 er det således besluttet, at udgiftsrammen fordeles således, at hver af de i alt ca. 5.000 godkendte plejefamilier pr. 31/12-2024 medfører en andel af udgiftsrammen på ca. 23.000 kr. For det takstfinansierede områder er der ca.

2.000 godkendte tilbud pr 31/12-2024, hvilket medfører en andel af udgiftsrammen på ca. 51.500 kr. pr. tilbud.

Finansiering af Socialtilsyn Syd 2026

For Socialtilsyn betyder det en samlet ramme på 48,54 mio. kr., fordelt med 31,20 hidrørende fra den objektive finansiering og 17,34 hidrørende fra takstfinansieringen. I forhold til det aktuelle budget er det en reduktion på 18,9%.

Grundlaget for beregningen af taksterne for Socialtilsyn Syds for 2026 er følgende fordeling på de to hovedområder

Antal tilbud og plejefamilier	2024	2025	2026
Antal tilbud (voksen)	230	216	221
Antal tilbud (børn og unge)	110	106	115
Total - tilbud	340	322	336
Antal plejefamilier	1450	1425	1374

Finansiering for 2026 beregnes på baggrund af den model der følger af den med lovændringen indførte udgiftsramme og den besluttede fordeling mellem tilsynene for 2026.

Finansiering	2025 (incl overført overskud)	2026
Plejefamilieområdet - opkræves via én betaling pr. Kommune fordelt efter objektive kriterier	34,64 mio.	31,20 mio.
Tilbudsområdet - opkræves via takst til tilbuddene	26,26 mio.	17,34 mio.
	60,90 mio.	48,54 mio.

Takster på tilbudsområdet

Den samlede udgiftsramme for tilsyn med tilbudsområdet på 17,34 mio. kr. indeholder såvel basistakst for ordinært, driftsorienteret tilsyn som tillægstakster. Tillægstakster udgør betaling for behandling af ansøgninger om nygodkendelse eller væsentlige ændring af eksisterende godkendelse. Videre er der i tillægstaksterne indeholdt takst for særligt ressourcekrævende tilsyn jf. Bekendtgørelse om socialtilsyn § 25, stk. 4.

Typer af takster	2026
Samlede basistakster	14,34 mio.
Takstopkrævning fra nygodkendelser og væsentlige ændringer	1,85 mio.
Tillægstakster, tilbud med flere afdelinger	1,15 mio.

	17,34 mio.
--	------------

I notat om finansieringsbehovet i Socialtilsyn Syd 2025 var forventningen, at der fra 2025 og frem ville ske en tillægstakstning af tilbud, der ud fra en risikovurdering befinder sig i rød kategori, der er den kategori med flest tilsynsaktiviteter og dermed størst ressourcetræk. Kategoriseringen og udmøntningen af tillægstakster afventer imidlertid implementeringen af lovændringen, der er bygger på en politisk aftale fra sommeren 2024 mellem regeringen og KL. Socialtilsyn Syd vil i samarbejde med de øvrige socialtilsyn søge afklaret hvilken indvirkning på det risikobaserede tilsyn den justerede lovgivning vil afføde. Dette arbejde forventes at pågå i 2026. I forlængelse af implementeringen af den justerede lovgivning vil behovet for en tillægstakst for særligt ressourcekrævende tilbud med en vigende kvalitet blive afdækket med henblik på eventuelt senere at kunne introducere en sådan takst.

Tilbuddenes årlige basistakst fastsættes og differentieres inden for 4 størrelseskategorier.

Basistaksterne for 2026 fordeles blandt et forventet antal tilbud på i alt 336.

Takstkategori	2025	2026
1-7 pladser	59.519	42.729
8-24 pladser	65.471	47.002
25-49 pladser	71.424	51.275
50+ pladser	77.375	55.548

Som følge af det reducerede tilsynstryk, herunder særligt fjernelsen af kravet om et årligt tilsynsbesøg, er den årlige basistakst faldet, med 28% i forhold til 2025.

Den samlede takst, inklusive takster for særlige ydelser, falder i 2026 med 33,97% i forhold til 2025.

Basistaksten for 2026 opkræves i januar 2026.

Takster for særlige ydelser

Nygodkendelser

Takstkategori	2025	2026
1-7 pladser	40.845	36.697
8-24 pladser	44.929	40.367
25-49 pladser	49.014	44.037

50+ pladser	53.099	47.706
-------------	--------	--------

Væsentlige ændringer

Takstkategori	Almindelig takst		Ekspeditionstakst	
	2025	2026	2025	2026
1-7 pladser	10.498	10.858	3.123	3.130
8-24 pladser	11.941	11.944	3.123	3.130
25-49 pladser	13.026	13.029	3.123	3.130
50+ pladser	14.112	14.115	3.123	3.130

Taksten for skærpet tilsyn følger basistaksten. Der er ikke budgetteret med skærpet tilsyn.

Timepris for tillægstakster jf. § 25, stk. 4 vil være 626 i 2026.

Plejefamilieområdets finansiering

Som det fremgår ovenfor, er der med indførelsen af en samlet økonomisk ramme samt fordelingen af denne mellem socialtilsynene sat en ramme på 31,20 mio. kr. for tilsyn med plejefamilierne i socialtilsyn Syds område.

Omkostningen fordeles efter kommunernes andel af 0-17-årige (oplysninger hentet hos Danmarks Statistik maj 2025).

Den samlede ramme reduceres med 9,93% fra 2025.

Kommune	2025	2026
Assens	1.081.505	983.787
Kerteminde	615.337	562.733
Langeland	221.454	192.720
Middelfart	1.086.240	997.286
Nordfyns	779.268	692.842
Nyborg	836.930	755.454
Odense	5.269.636	4.886.792
Svendborg	1.611.184	1.486.865
Ærø	111.424	104.010
Billund	764.087	701.970
Esbjerg	3.115.541	2.830.251
Fanø	77.857	68.526
Fredericia	1.390.705	1.262.389
Haderslev	1.451.431	1.304.173

Kolding	2.728.484	2.501.122
Sønderborg	1.891.135	1.708.127
Tønder	948.492	859.206
Varde	1.376.916	1.247.475
Vejen	1.217.720	1.113.253
Vejle	3.579.063	3.290.903
Aabenraa	1.557.422	1.418.468
Frederiksberg	2.443.657	2.231.648
Total	34.155.488	31.200.000

Omkostning pr. plejefamilie	2025	2026
Objektiv finansiering pr. plejefamilie	23.969	22.707

Hver kommunes bidrag til den objektive finansiering opkræves i januar 2026.

Socialtilsyn Syd regnskab

Den samlede andel af udgiftsrammen på i alt 48,54 mio. kr. forventes at svare til de samlede budgetterede udgifter, hvorfor der ikke budgetteres med overførsel af mer- eller mindreforbrug.

Tidligere års indtægter og udgifter (uden fremskrivninger):

Mio. kr.	2023	2024	2025 (budget)	2026 (budget)
Indtægter	54,9	56,0	58,9*	48,5**
Indregnet takstreduktion		1,15	1,0	
Indtægter fra takster og objektiv finansiering	54,9	54,8	57,9	48,5
Salg af konsulenttydelser	1,6	1,9	0,7	0,7
Indtægter i alt	56,5	56,8	58,6	49,2
Udgifter	60,3	59,6	58,6	49,2
Årets mer- /mindreforbrug	-3,8	-2,8	0	0
Akkumuleret merforbrug	4,1	1,3	0,3	0,3

*Beregnet finansieringsbehov efter den fælles finansieringsmodel

**Andel af udgiftsramme

Maj 2025

Peter Bjerregaard Andersen

Tilsynschef

Note:

Alle tal er PL-fremskrevet fra 2025 til 2026 med 3,4% jf. KLs PL-skema marts 2025.
Afvigelser fra de i lovforslag L200 anførte beløb skyldes denne fremskrivning.